

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 181 (3343) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Churchill Moszkvába utazik a quebeci értekezlet után (?)

Eden is résztvesz a Roosevelt-Churchill megbeszéléseken moszkvai útja előtt. Kizárólag amerikai repülők bombázták tegnap Rómát. 500 tonna bombát dobtak az Ór k Városra

Quebecből jelentik: (B. T.) A szovjet félhivatalos jelentést, mely szerint Sztalint nem hívták meg a quebeci értekezletre, politikai körök úgy magyarázzák, hogy a szövetségesek háborus terveket más irányú megbeszélésekkel akarják összeegyeztetni. Az a hír járja, hogy Churchill miniszterelnök a quebeci megbeszélések után el látogat Moszkvába.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Sir John Anderson, a koronatanács elnöke pénteken repülőgépen Kanadába utazott.

Quebecből jelentik: (B. T.) Szombaton reggel vált ismeretessé, hogy az amerikai vezérkar vezetői Quebeche érkeztek. Közük van Marshall vezérkari főnök, Arnold tábornok, King tengernagy és Leahy tengernagy, Roosevelt egyik személyes tanácsadója.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Newyork Times — mint a brit hírszolgálat jelenti — azt írja, hogy bizonyosra veszik az angol külügyminiszter látogatását Quebecheben, vagy az Egyesült Államokban. — Eden előbb részt vesz Churchill és Roosevelt megbeszélésén és csak ezután utazik Moszkvába. Ha nem tudná Londont idejében elhagyni, akkor egyenesen Washingtonba megy, hogy egyedül tárgyaljon Roosevelt elnökkel.

Templomból kiözönlő tömeget géppuskáztak Rómában az amerikai repülők

Rómából jelentik: (MTI) Mint Lisszabomból jelentik, a londoni rádió közlése szerint azok a repülők, amelyek pénteken résztvettek Róma bombázásában, valamennyien amerikaiak. — Doolittle tábornok vezette őket, aki a Tokió elleni légitámadás alkalmával is parancsnokuk volt. Mint a Reuter Iroda jelenti, az északafrikai légi főparancsnokság közlése szerint 500 tonna bombát dobtak le Rómára. A Messagero közlése szerint a Milánó ellen intézett légitámadás hatalmas pusztítást okozott, Torino a 24-ik légitámadást szenvedte át ezuttal, amely szintén súlyos károkkal járt.

Rómából jelentik: (MTI) Az egyetlen hír, amely a szombati lapoknak egész első oldalát betölti, a Róma, Milánó és Torino ellen végrehajtott ellenséges bombázás.

A lapok szerint különösen megren-

dítő volt az a támadás, amely az egyik Róma közelében levő vasútvonalon ért egy vonatszerelvényt. A vonaton Amerikából visszavándorló olaszok utaztak. Az egyik ellenséges gép alacsonyan repülve géppuskatűzet zúdított

a vonatra, amely nem haladhatott tovább, mert a pálya meg volt rongálva. A Messagero szerint az utasokat valóságos megtizedelték. Ugyancsak gépfegyverrel lötték a Via Flaviania templomból kitóduló tömeget is.

Róma négy városnegyedében szünetel a vízszolgáltatás a bombázás következtében

Bernből jelentik: (B. T.) Hivatalosan közölték, hogy a milánói pályaudvarokat ért legutóbbi légitámadások miatt a Svájc felé irányuló vasútforgalmat néhány napra meg kellett szüntetni. A lapok egyébként jelenti, hogy a Milánó elleni legutóbbi légitámadás a leghevesebb volt az eddigiek között. Az egész városban majdnem teljesen megszűnt a forgalom. A főpályaudvar súlyosan megrongálódott. A forgalom néhány kisebb mellékpályaudvaron bonyolódik le. A nagy északi pályaudvar szintén súlyosan megrongálódott. A tűzoltóság és

katonaság egész éjjel dolgozott. Különösen súlyosak a károk a város közepénél. Attól tartanak, hogy a támadás súlyos veszteségeket okozott a lakosság között. Szombaton reggel Milánó gyáraiban alig dolgoztak. A város utcáin járőrök cirkálnak.

Rómából jelentik: (MTI) Mint a Popolo di Roma jelenti, Róma négy negyedében szünetel a vízszolgáltatás. A bombák ugyanis megsértették egy helyen a vezetéket. A hatóságok mindent megtettek a károk kijavítására, hogy amint lehetséges, újra helyreállítsák a normális vízszolgáltatást.

Angol tengeralattjáró végzetes vállalkozása

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint a Földközi tengeren egy angol tengeralattjáró megkísérelte a tengelyhatalmak egyik hajójának megtorpedózását. A kísérő tengelyhadihajó a tengeralattjárót megállította és felbukkanásra kényszerítette. Ütközet fejlődött ki, melyben az egyik hadihajó nekirohant az ellenséges tengeralattjárónak. — A tengeralattjáró legénységének nagyrészevel együtt elsüllyedt. Az út-

köztről később részletes jelentést fogunk kiadni.

Zürichből jelentik: (B. T.) A szövetségesek északafrikai főhadiszállásának jelentése szerint az amerikai 7-ik hadsereg pénteken fél 10 órakor megszállotta Randozzát, melyet egy héttig szivósan védtek a németek. A német árocvonal most 15 kilométerre rövidült meg. A szövetséges hajóhad támogatja a szárazföldi csapatok hadműveleteit.

Tiso fejtegetése Szlovákia háborúbalépéséről

Rózsahegy. (Bud. Tud.) Tiso elnök, a szlovák véderő legfelsőbb parancsnoka. Budinszky gyorsadosztályvezredes halálának évfordulóján Rózsahegyen beszédet mondott. Többek között ezeket mondotta:

— Tulajdonoson kicsiny tényezők vagyunk arra, sem hogy a háború kitörését terüleghozson befolyásolhattuk volna. Nekünk szlovákoknak úgy kellett magunkat megmutatnunk, amilyenek vagyunk. Többször megbeszéljük azt a kérdést, hogy miért léptünk a háborúba, hiszen nem támadott bennünket senki, nem is fenyegetett. A háború is

moszka kezdődött az országunktól. Jogos tehát az a kérdés, hogy miért avatkoztunk bele? Tőved azonban az, aki azt gondolja, hogy nem a nép érdeke követelte meg a beavatkozást. Ennek a háborúnak okiratait még nem közölték a nyilvánosságra. Anyit már mondhatok, hogy a bolszevismus elleni háború világszerteleti keresztényi és kulturális okokból volt szükség, így azután kötelességünk volt ott állni, ahol a többi európai nemzet is harcol. Senki sem játszotta le magát nálunk Napoléon és senki sem törekedett személyes hírnév szerzésére.

Főlemelkedés a romboló aláhullásokból

Irta: Paál Árpád

Az Istenanya egekbe emelésének ünnepe a keresztény hit hagyományainak nagy gazdagsága és belső meggyőződésektől izzó ragyogása veszi körül az ember lelkét. Hitünk mondja, hogy azt a földi asszonyt, akit Isten emberi megjelenésének anyaságára méltott a Mindenható, ugyanez a mindenség hatalma meg is óvta a földi elporladástól, s testestől együtt odaemelte az isteni öröklét fényességébe. Isten hálája ez az édesanya iránt. A képzelt melegsége csodás bőséggel árad ki ebből a hitből, mely megragadta és átjárta minden népek a lelkét, s él és virágozik mindenütt, ahol a kereszténység szelleme a föld és ég közötti távolságokat elérhető közelségekbe tudja tenni. Nem csoda, hogy ez a mennyekbe emelési jelenet a néphitből átárád a művészet területére is, hol világszerte a legnagyobb festőket, szobrászókat, zeneköltőket ihlette alkotásokra.

Nálunk, magyaroknál az Isten anyját Nagyboldogasszony néven tiszteli a népi kegyelet, s ennek a napjaként ünnepli az Ő mennybe menetelét. Ez a „Nagyboldogasszony” neve még a magyarság korábbi nemzeti hitének a kereszténység előtti meghajlását hirdeti. A korábbi magyar pogányság tündérek, jószellemek nevezett boldogasszonyoknak; a jóságot, az egészséget, a kenyeret, a gyermekáldást, a gyermek jövődjének a biztonságát várta tőlük. Jött a kereszténység hite, mely minden jóság anyjaként állította oda a népek tiszteletébe Máriát. Ő lett tehát a magyarok lelkében minden korábbi jóságos tündérnél több, összegezőbb, a sújtó sorsal szemben is a nép legjobb és leghatásosabb védelmezője: a „Nagy” boldogasszony.

A néplélek hite és rajongása nemcsak érzésként élt a szivekben és elmékben, hanem országos akarattá is változott. Első királyunk, Szent István a maga haldokló ágyán, kilencszázöt esztendővel ezelőtt az augusztus 15-iki mennybemeneteli ünnepen ajánlotta föl országát a Nagyboldogasszony örökös oltalmába. Első szent törvényhozónak mintegy végrendeleti akarata volt ez a felajánlás, s ez a végrendelet azóta közjogi örökege is lett a magyar népnek. Életemért való viadalai között a Nagyboldogasszony zászlóit vitte a hadak előtt, s anyagi életerejének a kifejezését, a pénzermeit is úgy viselte, hogy a Nagyboldogasszony képe volt rajta. És századok óta, századokon át megmaradt a magyarság legszebb és legmélyebb zengő énekének az az imadal, mely minden nemzeti ünnepünkön felfohászkodik Boldogasszony Anyánkhöz, régi nagy patrónánkhoz.

És az imáságos ének is mintegy összefoglalója a magyar nemzet lelkének; a századokon át egymásra következett nemzedékeknek, régmúltaknak és közelmúltaknak összekapcsolódása a jelen

időkkel és a jövődök iránti reményekkel. Óriási szellemi erő van így együtt ebben az időket és tereket összekötő lelki áramlásban, mely nem szűnik meg az egyes emberek, a bizonyos korszakbeli tömegek elmúltával, hanem örökké él a földi történések fölött. Ami anyagi erők és mozgások a földi viszonyokat hol ideiglenesen, hol tartósan meghatározzák, azok fölött mind tartósabb, mint több életű ez a szellemi erő, mely a hitet egyik korszakból átörökíti a másikba, s mindig akkor tud erősebb lenni, mikor egyéb földi dolgokban legdülőbb, legszenvetűbb megpróbáltatások kezdik ki és törnek össze az anyagi erőket.

A mennyekbe emelkedés hite, a történelemnek imádságban, meanevei pártfogásban bízó szellemi ereje mindig több volt, mindig inkább megtartónk volt, mint a mulékony anyagi erők. Ez a szellemi erő mindig tudott új álethizalmat, új munkakészséget önteni belénk, hogy ami anyagi erőt elvesztettünk, azt mindig pótolni tudjuk. Nem az anyagi erő ad szellemi felújulást, hanem a szellem erő adja meg mindig a fizikai létfenntartáshoz szükséges anyagi feltételeket. A Nagyboldogasszony pártfogásában való hit is így lett a magyar nép életének folytonos megújítása és örökös fenntartója. Nem érzékeny képzelődés ez, hanem valóságos vérkeringése a nemzet életének.

És így van ez mindenütt a világ más népeinél is. Romboló bombák othlanak a templomokra, az emberek otthonaira, és élet földi virágzásaira. Felülről aláömlő átkok ezek, de nem az égből jönnek, csak a föld anyagának megmérgezett levegőjéből és a magasságokkal verengyezni akaró hatalmi hiúságok és gyűlölködések légköréből. Az ég több és végtelenebb ezeknél a hamis magassá-

Honvédeink szeretetsomag formájában kapják meg a szabadtéri előadás jövedelmét

Jegyeket már csak a helyszínen lehet váltani

Nagyvárad, aug. 14. Ezeréves történelmünkben augusztus hava öröm- és gyásznapi volt. Ezt a hónapot választotta ki a vármegye és a város is, mikor elhatározta, hogy a Vöröskereszt Egylet útján a harcstéren küzdő katonáinknak — augusztus 20-ára. Kormányhelyettesünk hősi halálának évfordulójára — szeretetsomagokat küld a harcstérré.

Ebbe a nemes akcióba kapcsolódtak a női egyesületeink és a városi Népművelési Bizottság az augusztus 15-én, a Székesegyház előtti térségen rendezett, este 7 órakor kezdődő szabadtéri előadással. A rendezőség ezzel az előadással módot kívánt adni városunk mindazon polgárainak, akiknek nem áll módjukban külön szeretetsomagot adományozni, hogy a szabadtéri előadásra váltott jeggyel követhessék szívük sugallatát, hozzájárulást adhassanak a szeretetsomagok költségeihez.

Ezer és ezer szív dobban össze aggodásban és szeretetben a szabadtéri előadás nézőterén, ez a szeretet szellő és felhő szárnyán száll majd a harcstéren küzdő katonáinkhoz: így üzen Nagyvárad a harcstérré.

Az itt közölt műsor hitet, történelmet és testvéri szeretetet sugároz: 1. A közönség orgonakísérettel a Himnuszt énekli. 2. Dr. Scós István polgármester, a Népművelési Bizottság elnöke megnyitó szavakat mond. 3. A férfiak: Ah,

goknál. A mélyegekben is él, ott is körülvesz bennünket, s onnan is mindig föl tud emelni minket. Az Istenanya mennybe emelkedése az, ami megmutatja a ragyogó ellentétet a földre hulló átkok irányával szemben. Ki lesz a győztes? Az, aki imájával és hitével túl tud emelkedni a földi gyarlóságok örületén. A beteg emberiséget ez a főnébb emelkedés fogja meggyógyítani. Az anyagi erők földi viharával szemben a végtelenbe emelkedő szellemi erők tisztító vihára lesz az erősebb.

A templomromok fölött, s a védtelen emberek áldozatul hullott tetemei fölött a keresztény világ főpapja imádkozva leborul, s a megpróbáltatott mélyegekhez felfohászódik. Hív minket is, hogy a mennybe emelkedő Mária útján a magunk hite és imádsága is törjön az ég felé. A hamis magasságokból leomló rombolással szemben találja meg lelkünk az igazi fölfelé hatolást, honnan majd ismét áldás fog leragyni a föld-

Németország változatlanul kezében tartja a végső győzelem biztosítékait

Göbbels miniszter cikke a háborús helyzetről — Lényegesen drasztikusabb ellenrendszabályokat helyez kilátásba az angol-szász légiterorral szemben

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenté: Göbbels dr. birodalmi miniszter a *Völkischer Beobachter*-ben

„Az emelődaru hosszabb karja” című cikkében kimutatja, hogy Németország, ellentétben az ellenséges állításokkal és érzésekkel, változatlanul kezében tartja a végső győzelem biztosítékait. Hangoztatja, hogy a keleti harcstéren nyári hadműveleteinek eddigi lefolyása miatt nem Németországnak kell csalódottnak lennie, mint az ellenség el akarja hitetni, hanem egyedül a tulsó oldalnak, majd szó szerint így ír:

— Mi ülünk az emelő daru hosszabb karján. Ha Londonban, Washingtonban és Moszkvában gúnyosan odavetik, hogy ezen a nyáron nem szerzettünk újabb

ellenséges területeket, erre teljes nyugalommal azt válaszolhatjuk, hogy a győzelemhez nem is kell ilyen területeket szerelniünk, teljesen elegendő, hogy ne engedjük elvéteni magunktól azt, ami a háború szempontjából értékes, mert ami birtokunkban van, az az ellenséges terület, amely a háború szempontjából döntő.

Ezután a légiháborúról kiemeli, hogy az általános képet nem módosítja, a háborút döntő módon nem befolyásolja és Németország végső győzelmi esélyeit nem csorbítja.

— Nem vonjuk kétségbe, — folytatja, — hogy az ellenség bombázása szaporítja gondjainkat és nehézségeinket, még egyszer hangsúlyozzuk azonban, hogy a gondok és nehézségek semmi körülmények között sem döntik el a háborút. Teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy az ellenség semmi kiméletet sem gyakorol, miként az első világháborúban is teljesen közömbös kiméletlenséggel végrehajtotta az ostromzárat német asszonyok és gyermekek ellen, hogy éhezéssel térdre kényszerítse Németországot. Az ellenség légihadviselése ellen először is rendelkezésünkre áll a katonai és polgári védekezés, később pedig majd a tömeges ellenállás eszköze. Ad-dig azonban helyt kell állanunk. Nincs Németországban senki, aki ezt lehetlenné tartaná. Teljesen téves az amerikaiaknak és angoloknak az a reménye, hogy Németország az angol-szász légiháborúban engedni magát kiütnei a háborúból. Ha Németország ma keresztülviszi, hogy háborús termelésével ismétlően kitér az ellenséges légitámadás elől és embervesztéseit alkalmas intézkedésekkel elviselhető keretek között tartja, akkor át tudja hidalni azt az időszakot, amely elválasztja a nagyzó ellenséggel szemben foganatosítandó lényegesen drasztikusabb ellenrendszabályoktól.

A végső győzelem lassan, de biztosan közeledik

Hivatkozott azután arra az elszánt-ságra, amellyel a német nép az ellenséges bombázásokozta nehézségekkel szembeáll.

— Ugyszólván elképzelhetetlen, — írja tovább — az a lelkiertő, amit a német nép valamennyi rétege a háború időnként felmerülő válságos pillanataiban tanusít. Ez a viselkedés arra vezet-hető vissza, hogy a német nép a harcstérré összeforrt és összeszorított fogakkal türe minden szenvedést, kitart amellet, hogy a győzelmet nem engedi többé a kezéből kicsavarni. Az ellenség

Mozik műsora:

APOLLÓ: Ejszaka leánya.
BELVAROSI: Toprini nász.
CASINO: Keresztúton.
KORONA: A kegyelmes úr rekona.

re és minden népére. A lefelé törő elemekkel szemben találjuk meg a fölfelé törő örök győzelmi útját. Meg fogjuk találni, csak hinni kell tudnunk.

nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ez az eltökéltség a német népek csupán a vezetőiben van meg. Megvan ez minden németben s mindannyian meg vannak győződve arról, hogy a győzelem órája lassan, de biztosan közeledik.

Kiskereskedők bekapcsolásával hozzák forgalomba a tejtermékeket

Nagyvárad, augusztus 14. Fontos értekezletet tartott tegnap délután a város közeletési bizottsága dr. Scós István polgármester elnöke mellett. A nagyvárad kiskereskedők ugyanis kérvényt intéztek a város vezetéséhez, melyben azt az óhajukat tolmácsolták, hogy a O. M. T. K. által forgalomba hozott tejtermékeket a Tejközpont váradí fiókja a kiskereskedők útján juttassa el a fogyasztókhoz.

Az értekezleten elhatározták, hogy a kérelmet elfogadják és intézkednek arról, hogy ezután a tej, tejjel, vaj, túró és egyéb tejtermékeket a közönség a kiskereskedőktől szerzhessék be.

Lovasünnepélyt rendez a nagyvárad huszárezred Váradszentmártonban

Nagyvárad. A nagyvárad „Nádasdy” huszárezred f. hó 22-én, vasárnap délután 16 órai kezdettel Váradszentmárton D. és a Félix-fürdő erdő közötti területen (a Félix és Püspökfürdőre vezető műút elágazásánál) lovasünnepélyt, illetve lovas versenyeket rendez az alábbi versenyfajákkal:

1. Falka bemutatás. 2. Akadály hajtás. 3. Vadászlóvak díjazása tisztek részére. 4. Lovas gimkára a legény-ség részére. 5. Járóverseny. 6. Tábor-tűz.

A rendezőbizottság ezekre a versenyekre ezután hívja meg Nagyvárad város és a környező falvak közönségét. Beléptidij nincs.

A verseny színhelye megközelíthető vasúton: a Félix, illetve a Püspökfürdőbe közlekedő vonatokon és kocsin: a Váradszentmártonba vezető műúton. Rontó vasutállomáson és a Félix, illetve Püspökfürdőbe vezető ut elágazásánál vezető közegek lesznek, kik a lovasünnepélyt megtekinteni óhajító közönséget a versenyek színhelyére vezetik.

Teljes német elhárító siker jellemzi a súlyos és változatos keleti harcokat

Véresen visszaverték a németek Montgomerynek az Etna délkeleti vidékén végrehajtott áttörési kísérletét — Áttűtő sikerrel zárultak Sziciliában a harmadik angolszász partraszállási kísérlet elleni hadműveletek

Brit-amerikai repülőgépek szálltak el több hullámban a Dunántúl felett

A Magyar Távirati Iroda jelenti: **Ellenséges repülőgépek több hullámban pénteken 13 óra 03 perckor az ország délnyugati határát átlépve, általában északnyugati irányban átrepültek a Dunántúl nyugati részét, majd visszafordultak és 15 óra 25 perckor elhagyták az ország légterét.**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről kapott felvilágosítás alapján közlik, hogy a ma délelőtt Róma városa ellen lefolyt légitámadás alkalmával az ottani magyar kö-

vetség tagjainak, valamint a követség tudomása szerint a római magyar kolónia tagjainak nem történt bántódása.

Igen nagyok a Szovjet véres veszteségei

Berlin. (MTL) A Nemzetközi Tájékoztató a keleti arcvonal helyzetéről a következőket jelenti: A súlyos és változatos harcok lényeges eredménye a teljes elhárító siker, amelyet a német fegyverek a bolsevisták elkezdett tömegtámadásaival szemben elérték. Bjelgorod körzetében a ki-

nal küzdelmeinek központja csütörtökön is Bjelgorod térsége volt, ahol a szovjet sok új lövészketelékert vont össze, hogy támadásait folytathassa. Ismét nagy harcokra került sor, amelyeknek során a német gránátosok ellentámadásokkal verték vissza a bolsevistákat.

Bár szovjet részről egymástán hétszer hajszolták előre a csapatokat, csekély helyi betörésektől eltekintve, nem sikerült áttörni a német védelmi rendszert. Ezek a harcok erős szovjet harci kötelékek elzárására és elpusztítására vezettek. E harcok során 50 szovjet páncélost pusztítottunk el, nagyrészt közelharc eszközökkel. A bjelgorodi harcok egy másik szakaszában 21 szovjet páncélost pusztítottunk el. A kirovi és jarcevoi arcvonalzakaszon a bolsevisták csütörtökön, különösen a déli szakaszon fejtettek ki erős nyomást. A betörést, amelyet itt elértek egy folyó partjánál feltartóztattak és hatásosan elre-teszteltük. A kubáni hídfőnél és a Ladoga-tónál csütörtökön ismét támadtak a bolsevisták, de kemény küzdelem után visszakergettük őket állásaikba. Minden állás továbbra is német kézen van.

Ukrajnát szeretnék visszafoglalni a bolsevisták

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Bár a keleti arcvonalon Orelnél és Bjazmánál nemcsökkenő hevességgel folyak továbbra is a harcok, sőt azok a Ladoga-tótól délre is az oroszok nagyarányu támadásaival újra feléledtek, fontosság szempontjából ma is Bjelgorod áll előtérben, mert mint tegnap is jeleztük, a csata kimenetelétől függ Charkov sorsa is. Német katonai körökben hangzottak, hogy az oroszok célja nem más, mint Ukrajna visszafoglalása. Ennek érdekében fejtik ki nagy erőfeszítéseiket. A harc változatlan hevességgel folyik, így még ma nem lehet áttekinthetést nyerni annak várható kimeneteléről. De ha az oroszoknak állandó erőfeszítéseikkel sikerülne is egyes helyeken betörni, a német front —

mint hazai körökben megállapítják — szilárdan áll ma is. Területileg még mindig nem értek el az oroszok jelentős eredményt, Orelt kivéve. A nagy csata Bjelgorod térségében folyik és mint a Wilhelmstrassen kijelentették, tévedés, ha Charkovnál ez idő szerint egyáltalán nem harcolnak, bár nem vitás, hogy Charkov és Ukrajna sorsa forog most kockán. Oroszországot élelmezési helyzete kényszerítette a bjelgorodi harcok megkezdésére, amit az is bizonyít, hogy a nyári offenzíva során nem csupán angol és amerikai hadianyag került az oroszokhoz — aránylag ugyan kis mennyiségben. — hanem Amerikából szállított élelmezés is.

Menekülésszerűen vonultak vissza az Etna délkeleti vidékén támadó brit csapatok

Berlin. (MTL) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti Sziciliából: Az Orlandó fok környékén az angolszász csapatok harmadik partraszállási ki-

sérlete ellen megkezdett szerdai hadművelet áttűtő eredménnyel zárult. A parton levő amerikai gyalogságot, valamint a még megmaradt an-

Reggel

a legelső kellemes perc:

fogápolás!

gol páncélos legénységet megsemmisítették, vagy elfogták. Ezzel szemben levő fokon meghiusult az a kísérlet is, hogy az elhárítóvonal hátába kerüljenek. E hadműveletekkel összefüggésben sikerült a német biztosítócsapatoknak a part mentén a műúton nehézfegyverekkel és lendületes ellentámadásokkal szétforgácsolni az amerikaiak újabb közeledő mozdulatait. Patton csapatait itt teljesen szétzörta és csak lépésenként tudnak teret nyerni, anélkül, hogy magát a partmenti műútat megnyithatták volna. Csütörtökön is kénytelenek voltak nagy veszteségeket elkönyvelni csapatokban, hadianyagban, főként

Bármilyen

Ingatlan

adásvétel, csere vagy bérletügynben bizalommal keresse fel

MEZEI ingatlanforgalmi irodát Nagy Sándor u 19. Telefon 27-50

gépesített járművekben. Az arcvonal keleti szakaszán Montgomery csak most lépett ki hosszabb ideje tanúsított magatartásából. Csütörtökön az Etna délkeleti vidékén akart áttörni azzal a céllal, hogy tehermentesítse a középső szakaszon változatlanul fennakadt amerikai-kanadai csapatokat. Az Etna járhatatlan lejtőiben elhelyezett tengelycsapatok a támadó brit élesapatoknak véres veszteséget okozva visszaverték, bár számszerűen a támadók voltak fölényben. Az utánuk nyomuló nagyobb brit támadó erők sem tudtak az ellenállás vonalába behatolni, még kevésbé áttörést kikényszeríteni. Ellentámadással a

Darmol a legelterjedtebb és legrégebb csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan

rovi és jarcevoi arcvonalon, valamint a Ladoga-tótól délre lefolyt harcokban 407 szovjet páncélost pusztítottak el, vagy tették harcképtelenné. Ezekben az ütközetekben a bolsevisták 91 repülőgépet vesztek, míg a német veszteség 4 gép volt. A szovjet véres vesztesége így is nagyok voltak. Egy Bjelgorodnál foglyul ejtett őrnagy elmondotta, hogy lövészhadosztályából két napi harc után csak ezer ember maradt meg és kétszáz még a maradvány is felőrlődött a csütörtöki küzdelemben. Az arvo-

JÖN!

G A Z D A G

JÖN!

CIRKUSZOK CIRKUSZA

Nagyváradon, a Mussolini téren **augusztus 19-én, csütörtökön este fél 8 orakor** kezd néhány napos vendégjátékát, Szent István na 3 előadás: 3, 5 és fél 8 orakor. Szombaton 2 előadás: fél 5 és fél 8 orakor. Vasárnap 3 előadás: 3, 5 és fél 8 orakor.

Nem összetévesztetni a többi utazó cirkusz vállalatokkal!

90 főnyi személyzet. Idomított fajok, kutyák, maimok, stb.

Az ország egyetlen cirkusza, mely a korral hatádvá, a legjobbat nyújtja. 58 éves múltja garancia a közönségnek

200 személyt befogadó új vizmentes ponyvasátor.

Helyarok 1 pengő: 6 pen. Gyermekek: 50 fillér. — Cirkuszi p. nzt r telefon 27-35.

KERESZTÉLY

HIRNEVES ZONGORATERME

BUDAPEST, VIIMOS CSÁSZÁR-ÚT 66

Haláladás sohasem érheti!

németek a briteket oldalba kapták és a könnyű hegyiágyuk oldalozó tüze olyan veszteségeket okozott nekik, hogy a támadók végül menekülésszerűen vonultak vissza a szakadékokba.

Róma átélte a második légitámadást

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1175-ik közleménye: Páncélos egységekkel, repülőgépek tömegével támogatott tengeri erőkkel együttműködve végrehajtott heves támadás az olasz és német csapatokat arra kényszerítette, hogy végül is visszavonuljanak az Etna hegységtől keletre. Az angol légierő kötelékei péntekre virradó éjjel bombázták Milánót és Torinót. A kár jelentékeny. Különösen a két város központi negyedeiben. A légvédelem 4 bombázót lőtt le. Bombavető kötelékek pénteken megismételték a légitámadást Róma és a környéken fekvő repülőterek ellen. A károk megállapítása folyamatban van. Az olasz és német vadászgépek 9 gépet lőttek le Quentosen szigete és Nápoly környéke felett.

Milánó. (MTI.) Az ellenséges gépek több egymást követő hullámban repültek Milánó felé és számos bombát dobtak a belváros negyedeire, melyek nagy károkat szenvedtek. A Dom Apsisa súlyosan megrongálódott. Bombák estek az érseki palotára és találatok érték a Victor Emanuel oszlopesarnokot, valamint több történelmi nevezetességű épületet. Három utca romokban hever.

Találat ért egy utasokkal telt személyvonatot is

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Röviddel 11 óra után, körülbelül 30 perces időközökben több hullámban nagy magasságban repülve az ellenséges gépek a külváros lakóegységei fölé nyomultak. Számos bombát dobtak a Tusculano lakónegyedre és a Tiburtinora, melyet már az első légitámadásnál megrongáltak. A bombák csaknem kizáróan lakóegységekre estek. Egy templom is megrongálódott. A Trotone felé vezető úton zuhanórepülő polgári utasokra tüzeltek tüzfegyverekkel.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: A pénteken Róma ellen végrehajtott súlyos terrortámadásról a következő részletek váltak ismeretessé: A Róma közelében levő vasúti pályatesten egy utasokkal telt személyvonatot több találat ért. Az utasok közül sokan meghaltak és sokan megsebesültek. A már sok bombatalálattal megrongált San Lorenzo negyedben számos lakóház omlott össze. Néhány gyújtóbomba esett a Via Quattro Fontanera, amely a város közepén közvetlenül a királyi palotához, a Quirinalhoz vezet.

Megrázó részletek Róma újabb bombázásáról

Róma (MTI.) Róma megérte a második bombatámadást is. A Magyar Távírói Iroda munkatársa a bombatámadás után azonnal bejárta az összes bombatámadásoktól sújtott helyeket. Azt lehet mondani, hogy a második bombatámadás nem volt olyan méretű, mint az első, legalább is a lakónegyedeket nem érték olyan súlyos károk. Van ugyan olyan negyed, ahol 20—25 palotát is ért súlyos találat. Egyes helyeken az utcákon szétromcsolt lovak hullái fehéskövek, melyeket a légneműség vágya a szilánkok öltek meg. A szétrombolt házak szomorú képet nyújtanak. Több helyen már a legnagyobb erővel megkezdtek a romeltakarítási munkálatokat. Ezeket a helyeken a legtöbbször csendnek kell lenni, hogy meghallhassák a föld mélyéről, az óvóhelyekről előtörő segélykiáltásokat. A második bombatámadás a Vatikánt is érzékenyebben érintette, mint az első. Csütörtökig az volt a felfogás, hogy XII. Pius pápának sikerült elérni, hogy az Örök Várost megkíméljék a bombatámadásoktól.

Amint a támadás kezdetét jelző szirénák megszólaltak a Vatikánvá-

rosban, a San Damassus udvar erkélye megtelt papokkal és sok diplomata is onnan nézte végig a Róma elleni támadást. Innen figyelték meg azokat a füstoszlopokat, amelyek a támadott városnegyedekben először feltörték.

A Szentatya a legnagyobb aggodalommal és érdeklődéssel kísérte a támadást. Többször kitekintett lakosztályából Róma felé és figyelte a mindjobban növekvő füstoszlopokat. XII. Pius pápa a legnagyobb türelmelességgel várta a támadás végét. Amint megszólaltak a támadás végét jelző szirénák, azonnal gépkocsiba szállt és a Villa Tiorelli városnegyed felé hajtatott, amely negyedet a leg-súlyosabb támadás érte. Amikor a városban kereszttel haladt, tulzás nélkül meg lehet állapítani, hogy útja füst és romhalmazok között vezetett. Alighogy a gépkocsi megállott, nagy néptömeg vette körül a pápát és nagy tisztelettel üdvözölte. A Szentatya csendre intette a tömeget, majd leterdelt és fennhangon elmondta a De Profundist az áldozatokért. Azután felemelkedett és a nap üdvözlő kiáltásaira rövid beszédet mondott, mely-

ben megemlítette, hogy ha a világ valóban a békét kívánja, imádkozni kell az embereknek a békéért és méltókká kell lenniök arra.

Ebben a pillanatban — mondotta a pápa — különösen szükséges, hogy az emberek Istenhez imádkozzanak és kérjék az Istentől a békét az élők és halottak számára. A tömeg hatalmas megindulással fogadta a pápa szavait, igen sokan sirtak. A Szentatya azután ismét leterdelt és elmondta a De Profundist a halottakért a hívőkkel együtt. Azután a Szentatya egyik megrongált templomba ment, amelyben imát mondott. A templom lépcsőjéről vigasztaló szavakat intézett a tömeghez, majd gépkocsira szállt és a San Giovanni in Laterano bazilikához hajtatott. A bazilikánál a tömeg ismételt körülvette a Szentatya autóját és a Szentatya ismét vigasztaló szavakat intézett a tömeghez és többeknek megengedte, hogy megsókolják a halaszgyűrűt. A bazilikában ismét elmondta a De Profundist a lépcsőről a tömeggel együtt. Az ima befejeztével vigasztaló szavakat intézve, ismét autójába szállt és két óra felé visszatért a Vatikánvárosba.

Hogyan működik a német rakétavető?

36 lövés néhány perc alatt

A hadijelentésekben és a különböző harcileírásokban gyakran hallottunk az úgynevezett „Sztalin-organáról”. — A Sztalin-orgona nem egyéb, mint sorozattűzre berendezett rakétavető, amely rövid idő alatt a lövedékek nagy tömegét lövi aránylag kis területre.

Ennél az eléggé kezdetleges vetőnél sokkal tökéletesebb a németek „Nebelwerfer”-je, azaz ködvetője. Ez is rakétákat — tehát önerőből tovább-

bítt lövedékeket — tüzel. A löveg egy egységbe foglalt 6 csőből áll, melyek anyaga egyszerű acéllemez. Így a löveg súlya csak egy töredéke a táborig löveg súlyának, mégis hat lövést tud egyszerre leadni.

A vetőket rendszerint hatosával egy ütegbe fogják össze. Így az üteg — melyen belül valamennyi löveg villamosgyújtással süthető el — alig néhány másodperc alatt egyszerre 36 lövést képes eltüzelni.

A vető löszere repesz-, köd- és különleges gránátokból áll. A repesz- és ködlövedék hatása azonos az aknavetőkből tüzelt aknák hatásával, természetesen nagyobb ürméretnél a hatás is megfelelően erősebb.

Az egy vetőhöz tartozó csövek ürmérete azonos, általában megegyezők a használatos táborig lövegek ürméretével.

A német ködvető alakulatok — melyek a táborig tüzéség szervezeté-

A zsebpénz

Irta: Kazatsay Gyula

Összeült a családi tanács és elhatározta, hogy a nagyváradi gimnáziumba fogadják beiratni. En a tanácskozás ideje alatt mit sem sejtve, futballoztam az udvaron a verőfényes augusztusi napsütésben. Egyszer csak megjelent apám a tornácra és behívt. Ez megrögzött egy kicsit, mert hirtelen nem tudtam rájönni, melyik legutóbbi csínyemért kell számolnom.

Megilletődve léptem be az ebédlőbe, ahol jelen volt egy bankigazgató nagybácsim, egy zsenitrikedő sógor, egy középkorú gyógyszerész, akivel az úgynevezett erdélyi sógorságot tartottuk, ott volt a nagyanyám, akinek egész hozzájárulása a dologhoz abból állott, hogy folyton kérte a familiát, ne vigyenek messzire. Az asztalfőn foglalt helyet az apám, míg vele szemben az anyám ült.

Mindjárt láttam, hogy nem megtorlás készül. Az apám odaintett maga mellé.

— Egy hónap múlva gimnázista leszel! — adta tudtomra és én tíz éves fejjel úgy vettem észre, hogy bizonyosfokú büszkeség csengett a hangjában. Reám is nagy hatást tett a dolog. Gimnázista leszek!

— Nagyváradra viszünk, ott nagyon jó lesz. Én már holnap elutazom és elintézem az egészet. Örüljz neki? — kérdezte.

— Igen, — nyögtem ki nehezen és szorongással vegyes öröm vett erőt rajtam.

Végre elérkezett a vártavart nap. Otthon szépen kiöltöztettek és az edesanyám így szólt:

— Most elmész szépen a rokonokhoz elbúcsúzni. Csókolj kezet mindenütt illedelmesen.

Mikor elindultam, a nagyanyám még visszahívott és hosszon, nagy gondtal takarítani kezdte a ruhámat. Lehajolt, mintha a nadrágomat vizsgálná, de én észrevettem, miért hajolt le.

Tamás bátyám volt az első, mert ő volt a leggazdagabb. Itt öt perccel tovább kellett időzni, mint másutt. Tamás bácsi aztán ellátott mindenféle jótanáccsal: Ne tanulj el rosszat a többiekől! Kerüljék mindenkit, aki csak rosszban sántikál! Járjék rendszeren templomba, stb.

Végül, búcsúzkodáskor benyúlt a zsebébe és kivette a pénztárcáját.

— Egy kis zsebpénzt akarok adni neked kifizére, vagy perecre. Ez nem azt jelenti, hogy pazarló légy és el kell költened az egészet. Meg is szabad lesz spórolni és akkor leszel ügyes fiú, ha nem költöd el, hanem visszahozod a pénzt.

Ily bevezetés után benyúlt a pénztárcájába és kivett egy húszleiest, amit úgy nyújtott át, mintha a fele vagyonát bízna reám, miközben így szólt:

— Tedd el és becsüld meg, ne légy költsékes!

Megkezdtem tehát a „tanulást”. Aztán elérkezett karácsony, majd húsvét és minden vakációról való visszatértemkor Tamás bátyámtól kaptam húsz leit. Eleinte igen sokra becsültem, de később, amikor láttam, mekkora tér nyílik húsz lei elköltésére, szörnyen keveseltem. De erről nem szólhattam, mert Tamás bácsi esetleg kitagadott volna a rokonságból, mint tékozló embert. Mert az öreg nem nagyon költött. Pármillió vagyonra volt, de folyton attól félt, hogy egyszer majd éhenhal. Hogy ezt elkerülhesse, minden krajcárt megnézett és csak hosszas töprengés után adta ki.

Nos hát, végre elvégeztem a negyedik gimnáziumot. Ismét összeült a cso-

be tartoznak — főjellemzője a pontos tüzelés. A kővetők összefogott tüze mind a fedetlen célok, mind a tábortéri erődítések ellen tömegtüzével teljes hatást képes elérni.

Érdekes jellemzője a mai háborúnak, hogy az 1914—18. évi háborúban szereplő Párizst lövő ágyú óta a lövegtechnika úgyszólván alig fejlődött. Minden jel arra mutat, hogy a tüzérségi hatás eredményességét a lövedékhatás fokozásában keresik a küzdő felek. Ennek egyik jele a különböző fajtájú rakétalövegek megjelenése.

Még nem történt döntés a villamos-áramdíjak emelése tekintetében

Nagyvárad, aug. 14. Nagyvárad város üzemi igazgatósága dr. Soós István polgármester elnökletével ülést tartott. Napirend előtt a polgármester nagy szeretettel emlékezett meg arról, hogy a Kormányzó Ur dr. Krüger Jenőt, az üzemi igazgatóság tagját kormányfőtanácsossá nevezte ki. Krüger Jenő megköszönve a polgármester szavait, kijelentette, hogy azért, amit, eddig tett, nem jár kifutott, legfeljebb azért járna, amit tenni szeretett volna. A folyó ügyek tárgyalása során az üzemi igazgatóság foglalkozott a közellátási miniszter leiratával, amely szerint megengedi, hogy a villamos áramdíjakat 42 százalékkal emeljék. A polgármester erőlyes felszólalására azonban az igazgatóság utasította az üzemet, hogy készítsék el a költségek emelkedéséről szóló kimutatási táblázatot és majd csak annak beérkezése után döntenek az új villamos áramdíjak tekintetében.

LEÉGETT A NAGYKÁROLYI CSIZMADIA SZIN. Nagykárolyból jelentik: A nagykárolyi Cizmadia Szint, a kis mezőváros egyik legrégibb, legpatinásabb épületét a tűz teljesen elpusztította. A tüzet a megfeszített munkájának kevés eredménye volt a vízhiány miatt. A kár értéke 26 ezer pengő. A rendőrség bevezette a nyomozást a tűz eredetének kiderítésére.

ládi tanács és kérdéseket intéztek hozzám. Azt kérdezték, mi akarok lenni. Azt feleltem, hogy nem leszek más, mint bankigazgató, akárcsak Tamás bácsi. Lajcsi bácsi, a gyógyszerész erre dühösen kifakadt, hogy bankigazgatónak lenni nem állás, hanem szituáció. Pénzzel akárki lehet bankigazgató. Ezután kiterjedtek a többi foglalkozási ágakra is. Legyek orvos. Legyek gyógyszerész, tanár, mérnök, vagy fogorvos. Mindegyiket elvettem. Az utóbbival szemben voltam különös ellenszenvvel. Ez azért volt, mert akkor már be voltam avatva a fogház keserveinek titkaiba.

Hosszú vajadás után kijelentettem, hogy ha nem lehetek bankigazgató, hát leszek bankhivatalnok. Tamás bácsi majd ad állást a bankjában. Ezt mindnyájan helyeselték, kivéve Tamás bácsit. Ő ugyanis attól tartott, hogy ha állást ad a bankban, én majd állandóan lopni fogom a napot.

A döntés végül is a felsőkereskedelmi iskola javára dőlt el. Roppant büszke voltam rá, hogy felsőkereskedelmista lettem. Elsősorban ezért a „felső” jelzőért, másodsorban, mert mindig azt hallottam, hogy „a kereskedelmi szakiskola”. Nagyiúnak hittem magam.

Akkor hültem le, amikor a rendszer lebonyolított búcsúzókor Tamás bá-

Üzen az otthon!

„Itt bizony felsőhájt az ember és kálát ad az Istennek, hogy megőrizte hazánkat a vécös veszélytől...”

Nagy örömet jelent honvédeinknek az üzenetek közlése

Nagyvárad, augusztus 14. Tegnapelőtti számunkban közöltünk igen terjedelmes tábori postát s ma már ismét annyi lap és levél érkezett, hogy egyszerre nem is tudjuk közölni. Hála Istennek! A legszivesebben minden nap közlünk tábori postát, hiszen az érdekesebb, hasznosabb olvasmányt el sem lehet képzelni, mint a front és az otthon kapcsolatának trüsz megnyilvánulásait.

Mai tábori postánkat azzal a hírom tábori lappal kezdjük, amelyet a tasnádszántói honvédek küldöttek szerelt plébánosunknak, kedves olvasónknak, Ludescher Józsefnek. A három tábori lap érdekes és nagyon tanulságos szövege a következő:

Szeretett Tiszteleendő Urunk!
Szeretettel gondolok hazra a messze idegenből és kívánok jó egészséget. Most itt keleten nem hallani harangszót és nincsen templom, de a tábori lelkes úr szavát hallgatva, eszembe jut kis falunk harangjának hívó szava. Itt tudja meg az ember, hogy mit mulaszt el akkor, amikor otthon nem figyel a templom hívó szavára. Itt, ebben az Istentől elidegenített és téves utra vezetett országban oly jól esik hallani Isten igéjét a fák árnyékában. Itt bizony felsőhájt az ember és kálát ad az Istennek, hogy megőrizte hazánkat attól a vécstől, amely innen, keletről fenyegette. Mi bizunk Istenben, hogy továbbra is megőrzi hazánkat, kis falunkat és családunkat. Életünk kockázatásával is azon leszünk, hogy ezt a keresztes háborúnak mondható hadjáratot győztesen kivivjük, ha életünket adjuk, akkor is.
Most pedig, alázatosan megkö-

szönjük a Főtiszteleendő Urnak a társaságát és megemlékezését. Kívánjuk, hogy ez a levél a legjobb egészségben találja a Tiszteleendő urat. Udvözöljük a szántói római katolikus egyház minden egyes tagját. Udvözöljük a mi kis falunkat: Kiss Márton, Véber István, Lözei György, Döringer József, Binder István. Arra kérjük a Tiszteleendő urat, kérje meg a hiveket, hogy imádkozzanak értünk. Adja az Isten, hogy ne legyen üllétünk hiába, hogy győztesen menjünk haza és egyhangulag elkiálthassuk: éljen Nagy-Magyarország.

Most már így köszöntjük mindnyájukat: Dicséitessék az Ur Jézus Krisztus. Isten velük. Választó várok: Kiss Márton honvéd. (Tábori p. sz. K. 766.)
Binder István örvezető (tp. B. 541.)

„Dicséitessék az Ur Jézus Krisztus! Én, mint a magyar királyi honvédség egyik tagja, bátorkodom számmal fölkeresni a Főtiszteleendő Urat. Mi, magyar testvérek, akik a haza hívó szavára és Istennek rendelésére búcsút vettünk a mi neleg otthonunktól, családunktól és minden magyar testvérünköl, mi itt az istentelenek földjén bajtársiasságban élünk és kötelességünket teljesítjük a haza iránt magyar katonához illő módon. Nem vehetünk részt minden ünnepi és vasárnapi szentmisén. Nem oszthatjuk meg hitvesinkkel sem a jót, sem a rosszat, de azért nem esüggedünk el, mert tudjuk, hogy nemcsak a magyar Hazáért küzdünk, hanem Krisztus Király országáért és azért hátra megálljuk helyünket Istenbe fektetett bizalom-

Üzen a front!

mel. Választó várok. Mely tiszteleendő: Binder István örvezető.”

Hortobágyi László zászlós (tp. B. 611.) így ír:

„Kedves Józsi Bátyám!
Csak hálával tudok Reád gondolni, aki egy-egy lapon igyekezel táplálni kitarításunkat szent harcunkban.

Sajnos, vagy talán jobb is, kevés ismerős van itt arról a vidékről. (Tasnádszántó). Egy Cseh János nevű honvéd. Ő ismer. Ellenben beltekiek vannak. A Velti János (Simon fia), Velti János (Stefi fia), Bicsi Matyi, Tepfenhardt P. Miska, Merk József és más alakulatoknál még sokan. Köszönjük imáitokat. Leventéim mit csinálnak? Járnak-e templomba? Udvözlöm Lőrinc Bacsit, téged ölel Laci. (Hortobágyi László zászlós).”

Megható az a szeretet, amellyel a tasnádszántói honvédek plébánosukhoz ragaszkodnak. A lapokat egyébként azért is közöltük, mert Ludescher József plébános hosszabb ideig a nagyvárad-újvárosi plébánián teljesített segédlelkészi szolgálatot s így sokan ismerik városunkban.

Dr. Baán Árpád orvosalezredes szerkesztőnknek hozzá intézett üzenetére válaszolva azt írja:

„Örömmel és köszönettel olvastam az újságban a hozzám küldött üdvözlőtet. Hála Istennek, jól vagyunk, nincs semmi újság. Igaz, hogy egy kicsit vágyunk hazra. Nagyváradra. Viszonzásul én is igaz szívvvel köszöntöm és ez uton üdvözlöm az összes ismerősöket. A T. Szerkesztőségnek a lap küldéséért hálás köszönetet mondok. Udvözlöm a messze idegenből: Dr. Baán Árpád orvosalezredes Tp. Z. 333. szám.”

Kövári Pál honvéd és társai (tp. Z. 720.) írják:

„Udvözlötöket küldjük szüleinknek, testvéreinknek, rokonainknak a nagyvárad-i ismerős leányoknak, fiúknak, valamint az összes ismerősöknek messzi Oroszországból: Kövéri Pál, Olteán János, Kalmár Sándor szakaszvezető, Kutas János, Kupcsó Sándor tizedes, Czibula József honvéd és Gyulaj István honvéd.”

A magunk részéről meleg szeretettel üdvözöljük a kis bajtársi csoportot.

Varga Lajos tizedes (tp. Z. 476.) így ír:

„Magam is várad-i vagyok és annak idején otthon mindig szivesen és nagy érdeklődéssel olvastam a lapjukat. A napokban kezembe került a „Magyar Lapok” egy példánya, amelyben örömmel olvastam, hogy milyen odaadással foglalkoznak a várad-i fiúk sorsával. Nagyon kérem, sziveskedjenek ezután ez én címemre is küldeni ezekből a lapokból egy-egy példányt, hiszen itt szinte kivétel nélkül várad-i fiúk vannak és mindannyiunknak ki mondhatatlanul jól esik, hogy en-

csitól megint csak húsz lelt kaptam. Többet reméltem, mert azt hittem, hogy ő is elismeri nagyfiúságomat. De hát, úgy látszik, nem vagyok nagyfiú. Sebaj, azért kisfiú sem vagyok már. Serdülök, ahogy mondani szokták. Ez is valami!

Elvégeztem az első kereskedelmi is. A vakáció alatt sokmindennel eldicsekedtem. Különösen Tamás bácsi előtt dicsekedtem azzal, hogy a kereskedelmiben már nem tegezik az embert. Mindenkit magáznak. Ezáltal némi tekintélyt gondoltam elérni Tamás bácsi szemében. Már azt hittem, hogy ez nem sikerül, de csalódtam. Amikor beállítottam hozzá szeptemberben, hogy búcsút vegyek tőle, amint azt immár hatodik éve csináltam, — csodák-csodája! — elém sietett, kezét nyújtott és meghatóttan kérdezte:

— Hát csakugyan utazol? Nem maradsz még egy pár napot?

— Nem maradhatok Tamás bácsi, — feleltem. — Holnap utazom, holnapután kezdődik a tanítás. Ez nem gyermekjáték, — magyaráztam nagykomolyan, — nem olyan, mint a gimnáziumban. Ha nem vagyok ott egy-két napot, nagyon sokat mulasztok.

— Bizony fiam, jól teszed, hogy így gondolkodsz. Örövendek, hogy komolyan

veszed a dolgot. Látszik, hogy már nagyfiú vagy.

Ah! — gondoltam, ez kell nekem. Az öreg elismeri, hogy nagyfiú vagyok. Ez nem kicsi dolog. Most már biztos, hogy nem húsz lelt fog adni, mert egy nagyfiúnak több is elfér.

— Most már, — folytatta Tamás bácsi, — hogy nagyfiú lettél, nem adhatok többé húsz lelt üzenetnapént. En többre becsüllek húsz leltet!...

— Szót sem érdemel... igazán... — próbáltam szerénykedni, de ő tovább folytatta:

— Nem, fiam. Ne szerénykedj! Te már nagyfiú vagy, ma holnap férfi leszel. Mint férfi meg kell értened, hogy nem szégyenithetlek meg húsz leltel.

Most biztos, hogy kivág az öreg egy szászat. — gondoltam magamban.

— Nem, fejezte be mondókáját Tamás bácsi. — Nem adok többet húsz lelt. Úgy határozom, hogy nem adom ezentúl a húsz lelt. De hát, azt hiszem, nem is fog az neked hiányozni!...

Alig tudtam néhány búcsúzó szót ki-nyözni. Elmentem...

Ekkor találkoztam először tekintélytel, ami anyagi veszteséget jelentett. Azóta valahányszor újabb tekintélyre teszek szert, annak mindig anyagi kárát vallom.

nyi szeretettel lörödnék otthon velünk".

Varga Lajos leveleiben megnyugtatta édesanyját és testvéreit (Ányos Pál-utca 2.) hogy nincs semmi baja. Nagyon sokszor csókolja őket. Szeretettel üdvözlö az összes várad ismerőst.

Varga Lajos kérését természetesen teljesítjük. Örülünk, hogy ő is megérezte azt a szeretetet, amellyel az otthon és a front kapcsolatait szolgáljuk. Csak írjon minél gyakrabban!

Buzás Zoltán honvéd (tp. K. 341) így ír:

A multkori üzenet közléséért hála köszönetet mondok a magam nevében. Nagyon örültem, amikor a lapban itt kínj olvastam üzenetemet. Oly jó érzéssel töltött el, amikor láttam, hogy otthon milyen nagy szeretettel lörödnék velünk. Fogadják soraimat olyan örömmel, mint amilyenél én fogadtam üzenetem közlését. Tisztelettel: Buzás Zoltán.

Buzás Zoltán soraira csak azt válaszoljuk: Mindig bizalommal forduljon hozzánk. Legnagyobb örömet azok a lapok jelentik, amelyek messzi Országból érkeznek. Csak írjon szorgalmasan.

Nagy Elek főtörzsőrmester (tp. F. 712.) lapján a következőket írja:

"Az otthoni tisztahelyettesi kart leventeoktatókat, leventéket és barátokat, valamint kedves ismerősöket bajtársi szeretettel üdvözli Nagy Elek főtörzsőrmester".

Az üdvözöltek bizonyára válaszolni fognak a kedves megemlékezésre. Addig is mi szeretettel köszöntjük Nagy Elek főtörzsőrmestert.

Tóth Antal honvéd (h. 766.) mint régi kedves olvasónk jelentkezik és a következőket írja.

"Jelenleg valahol messze orosz földön teljesítem feladatomat házáért, annak minden jáért, hogy a

többi bajtársakkal együtt biztosítsuk a magyar jövőt. Üzenem édesanyámnak Nagyváradra (Milánó-utca 21.), hogy ne nyugtalan! Odéik miattam, mert egészséges vagyok. Levelet sürűbben várok. Üdvözletem küldöm minden egyes bajtársamnak. Az ismerős leányoknak kézcsohányat küldöm. Ők is írjanak sürűbben. Szeretetteljes üdvözlettel Tóth Antal honvéd".

Örömmel vettük Tóth Antal kedves lapját. Csak írjon nekünk továbbra is

Törött aranyat, becserél,

átalakít, óratokat speciálisan készít aranyból. — Ekszer készítés, javítás

Blóz Zoltán

ékszerkészítő és aranyműves
Szen. János utca 3. sz.

szorgalmasan. Reméljük, hogy mindazok, akiket ő üzenetében megemlített, válaszolnak neki lapunk útján. Ismerős leányok, ez különösen nek-

tek szól.

Ezzel az üzenettel mai tábori postánkat le is zártuk. Hétfői számunkban folytatjuk.

Részeg dalárdisták megtámadták és elfoglalták a dunai személyszállító hajót

Csendőrök kísérték Budapestre a fékevesztett tömeget

Visegrádrol jelentik: Tegnap délután hat órakor, néhány perccel az indulási idő előtt, feltűnően hangos és jókedvű utasáradat rohanta meg a Visegrádról Budapestre induló Leányfalu gőzhajót. A budapesti „Jövő” munkásdalárda körülbelül 350 tagja érkezett reggel Visegrádra, az egész napot jókedvű mulatozással, lehetőleg ivással is töltötték és a szesz hatása alatt a jókedv estére olyan tombolóan magas fokra hágott, hogy teljesen fékevesztett dolgokra ragadtatták magukat.

Igy az egyik vendéglő udvaráról fizetés nélkül 50 literes teli boroshordót gurítottak ki, végigfutották vele az utcát s ezzel a balkézen szerzett „tankkál” akarták megrohmozni a hajót. A hajószemélyzet tagjai esendre intették a féktelenül duhajkodókat, a zajos jókedv azonban semmiképpen sem akart csillapodni.

ellenben az így támadt zavarban a társasági igen sok tagja jegy nélkül igyekezett a hajóra jutni. A személyzet azonban résen állt és mindent elkövetett, hogy a potyautasok betódulását megakadályozza.

A következő pillanatban hirtérré változott a hajóhid. A szesz hatása alatt magával nem bíró tömeg szabályszerűen megrohmozta az utját álló személyzetet és közelharcot indított Fáli Dzsó jegyzelő ellen, aki elszántan állta a közelharcot. Ekkor egy boros hang harsant fel a támadó tömegben:

— Majd kiirtunk benneteket! . . . Gyerünk nekik!

Nem telt bele egy pillanat, az elszántan védekező jegyzelőt a tömeg egyszerűen elsodorta és vészes esatakiáltással nyomult be a hajóra:

Árbocia a matrózokkal! Dunába a kapitányt!

A hajó szerencsés elfoglalásának öröme demizsonok kerültek elő, megcsapolták az olesón szerzett hordót és még fektelenebbül kezdődött meg a duhajkodás. A gőzös aránylag kis személyzete valóságos tehetetlenül állott a fékevesztett tömeggel szemben, amely most már ereje tudatában, hangosan követelte a hajó indítását.

A kapitány természetesen nem teljesítette a parancsot, sietve értesítette a visegrádi csendőrörsöt, ahonnan a legénység futólépésben érkezett a hajóra. A kakastollas karhatalom megjelenése lassanként le is csillapította a harcias kedélyeket úgy, hogy kétórai késéssel, este nyolc órakor a Leányfalu mágis elindulhatott Budapest felé. A kapitány mellett a parancsnoki hidon ott aszisztált az egyik csendőr, a többiek pedig szabályszerű hadirendben osztottak el a hajó többi részén, hogy puszta ottléttükkel tartsák feken a borvirágos hangulatú, harcias dalárdát.

Szentendréig már kissé magukhoz tértek a dalárda harciasabb tagjai is, úgyhogy mire a gőzös Budapestre ért, a rendőrlaktanyából kivonult karhatalomnak nem akadt különösebb dolga. A győzedelmes hadsereg igen csendesen vonult ki a hajóhídon a pesti partra, azonban hiába volt már akkor a csendes viselkedés, nem tudták elejét venni a hivatalos eljárásnak. A hajószemélyzet támadói ellen megindították a szabályszerű rendőri vizsgálatot.

Cipőt kapnak a postások

A közellátási miniszter a postaszolgálat zavartalan ellátása érdekében a postaalkalmazottak egy részét központi cipőellátásban fogja részesíteni. A kiutalt anyagból készülő férfi és női típuscipők a postaszemélyzet mintegy negyed-részenek központi ellátását teszi lehetővé, a küldöncök és távirдамunkások azonban teljes számban részesülnek bakancselátásban. Aki nek cipőszükséglete fejteléssel, talpalással megoldható, új cipőt nem kap. Ebből a célból a közellátási miniszter a már eddig engedélyezett mennyiségben felül, újabb felsőbőr és talp kontingent fog a postások részére engedélyezni. (Mag. Tud.)

Hogyan kell értelmezni a textilárak kiszolgáltatásának korlátozásáról szóló rendeletet

Minden kis tétel be kell vezetni a vásárlási könyvbe

A textilárak kiszolgáltatásának korlátozásáról a közellátási miniszter még május 10-én rendeletet adott ki s ebben megállapította, hogy a közvetlen fogyasztók december végéig a rendeletben felsorolt textilárakból a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett mennyit vásárolhatnak. Bár a rendelet hatálybalépése óta eltelt mintegy három hónap tapasztalatai azt mutatják, hogy a korlátozó rendelkezés a gyakorlatban bevált, a fogyasztók, valamint a kereskedelmi és ipari érdekeltségek részéről a rendelet egyes intézkedéseinek értelmezése tekintetében mégis bizonyos kétségek merültek fel, amelynek eloszlását a Közellátási Hivataltól kérték. A Közellátási Értesítő legújabb száma felsorolja ezeket a kétes kérdéseket s egyúttal megadja rájuk vonatkozóan az illetékes hely választát.

A kereskedők részéről például felmerült az a kérdés, hogy abban az esetben, ha a vevő egyszerre nem egy teljes rend felsőruhát vásárol, hanem annak csak egy részét veszi meg, például egy női bluzt ezt a vételt a fogyasztó vásárlási könyvébe be kell vezetni? A Közellátási Hiva-

talnak ebben a kérdésben az a határozata, hogy ezt a vásárlást is be kell jegyezni a vásárlási könyvbe, hogy a kiszolgáltatott áru a korábbi vásárlások során beszámítható legyen. Egy másik kérdés az volt, hogy a vonatkozó rendeletben felsorolt árucikkek elkészítésére alkalmas anyagokat a korlátozást meghaladó mennyiségben szabadon kiszolgáltatni azon a címen, hogy abból a vevő nem a rendeletben meghatározott cikkeket kíván előállítani? Erre vonatkozóan a válasz az, hogy a korlátozórendeletben felsorolt cikkek elkészítésére alkalmas anyagot a rendeletben megszabott korlátozásokat meghaladó mennyiségben azon a címen sem szabadon kiszolgáltatni, hogy abból a vevő nem a rendeletben meghatározott ruházati cikkeket kíván előállítani. Például nem szabad ing készítésére alkalmas vásznat kiszolgáltatni azon a címen, hogy abból a vevő ágyneműt, vagy függönyt kíván készíteni.

Felvetették azt a kérdést is, hogy a mennyiségnyi kelege a textilárak kiszolgáltatásának korlátozásáról szóló rendelet hatálya alá esik-e? Erre az a válasz, hogy a rendeletben megszabott korlátozást mennyiségnyi ke-

lege kiszolgáltatása címén sem szabad túllépni. Az említett rendelet nők részére évenként egy rend gyapjuipari stb. jellegű és két rend egyéb felsőruha kiszolgáltatását engedélyezi. Ezzel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy ha valamelyik nővásárló még a korlátozó rendelet hatálybalépése előtt két rend gyapjuipari jellegű ruhát vásárolt, van-e még arra lehetősége, hogy valamilyen felsőruhát vásárolhasson? A válasz, hogy az a nő, aki az idén már két rend gyapjuipari jellegű ruhát vásárolt, már csak egy rend egyéb felsőruha vásárlására jogosult. Végül kérdést intéztek a Közellátási Hivataltól, hogy a korlátozó rendeletben fel nem sorolt fejnélküli harisnyaszár, hálóing, pyjama, házikabát, strandruha, gyermekjátékokabát — (yoppe) és selyem, meg műselyemanyagokból készült béleletlen, színes női könnyű kabát (az úgynevezett kuli kabát és kompló) a rendelet hatálya alá tartoznak-e? A Közellátási Hivatal szerint ezek nem tartoznak az említett korlátozó rendelet hatálya alá. A felsorolt cikkeket tehát vásárlási könyvbe való beírás mellett mindenki korlátozás nélkül megvásárolhatja.

Megnézte városunkat a debreceni nyári egyetem hallgatóinak egyik csoportja

Kei Lien Nió kínai fiatal hölgy nagyon jól érzi magát Magyarországon

Nagyvárad, aug. 13. Pénteken a Debreceni Szabadegyetem hallgatóiból egy népes csoport meglátogatta Nagyváradot, hogy Szent László városának nevezetességeit is megtekintse. Reggel a szerkesztőséggel szomszédos Mátyás Étterem asztalainál beszélgettünk a vendégekkel erről-arról, ami éppen eszünkbe jutott. A tágas kerthelyiségben kisebb-nagyobb csoportokban üldögélnek a vendégek az egy-egy égtájról érkezők rendszerint egymás köré tömörülve.

Először a Délvidékről érkezettek asztalához telepszünk le, hogy megtudjuk, mit csinálnak és hogy élnek a szerb uralom alól német megszállás alá került testvéreink.

— Van egy politikai és közművelődési egyesületünk, — említi az első megszólított. — Illetőleg az egyesület csak közművelődési. Politikainak mindössze annyiban nevezhető, hogy választásvonalat képez nemzetiség és nemzetiség között. Mi ugyanis, akik ebbe az egyesületbe tömörültünk, mind magyarok vagyunk. A többiek németek, vagy szerbek. Az egyesület székhelye Nagybecskerek és elnöke Jeszenszky Ferenc földbírtokos. A Bánáti Magyar Közművelődési Szövetkezet — ahogy egyesületünket nevezzük — egyébként, jelentékeny népjóléti munkát fejt ki.

— Hányan látogattak el a szabadegyetemre? — vetjük közbe.

— Tíznek sikerült közülünk útlevelet szerezni, a tizenegyedik, állítólag, ma érkezik. Irják meg, — fűzi hozzá informátorunk, aki magát egyszerűen csak „tanulónak” nevezi, — hogy Torontál megye magyarsága 85 százaléknyi nines-telenjével együtt az idegen megszállások ellenére is megmaradt magyarnak. Amióta egyébként német fenhatóság alatt élünk, magyar kultúrunkat végezhetünk és — itt a gomblyukában levő apró jelvényre mutat — viselhetjük nemzeti színeinket is.

— Itteni benyomásaink? Szeretnénk, ha Magyarország szabad részének lakói nem pártoskodnának, hanem a nemzetvédelem érdekében közös nevezőre jutva megtanulnák, hogy magyarnak csak magyar lehet a barátja és idegen nem szolgálhatja soha a mi jogainkat!

Az ottani kultúrviszonyokról érdeklődtünk még. A társaság időközben felkerekedik, sőt közben tudjuk meg a következőket:

— Vannak magyar középiskolánk, — mondja informátorunk. — Nagybecskereken gimnázium és kereskedelmi iskola, Nagyikindán alapítványi főgimnázium, Törökbeesen polgári iskola, ugyancsak polgári iskola Torontálvásárhelyen, e mellett számottevő népjóléti és nemzetnevelési munka folyik. Sajnos, magyar könyvekben nagy hiányt szenvedünk, viszont magyar elemi iskoláink vannak úgyszólván minden magyar községben.

A kis csapat a Szent László-téren vág át és megáll a híres holdastemplom előtt. Itt fogjuk el a társaság egyik vezető tanárát.

— Az idén a nagy nehézségek ellenére is nagyszámu külföldi német, olasz, hét spanyol és egy argentinai látogatott el a debreceni szabadegyetemre. Különösen érdekes vendég Manogue Bailitt hiszasszony, aki, mint neve is elárulja, francia. A fiatal francia hölgy Párison, Vichyn és Olaszországon keresztül egy hátizsákkal érkezett meg a debreceni pályaudvarra.

— Van azután egy kínai előadónk: Kei Lien Nió kínai hölgy, aki kulturtörténetet tanít.

A szlovákiai magyar nemzetiségi viszonyokat — informál a népes csapat egyik tagja, — a debreceni egyetemen Eszterházy Miklós gróf már részletesen ismertette. A magyar kultúrát különben a gróf Csáky Mihály vezetése alatt álló SZMKE (Szlovákiai Magyar Közművelődési Egyesület) képviseli. Pozsonyban van magyar gimnázium és kereskedelmi is. Ezenkívül — szól közbe a csoport egyik más tagja, — minden helyiségben vannak magyar könyvtárak, színészgárdák, dalszervezetek, akik kisebb-nagyobb eredménnyel őrzik ott a magyar szót...

Ekkor lép ki a templomból Kei Lien Nió, a fiatal kínai hölgy, akit szintén megrohmozunk. Alacsony, mosolygós arcú a kis kínai tanárnő. Sötét nap szemüveget hord s világos porköpenyt visel.

— Pesten élek, — kezdi, aztán hozzáfűzi: Jáva szigetéről jöttem. (A társalgás német nyelven folyik.)

— Hány éve él Budapesten?

— Két éve.

— Mit csinál ott?

— Tanulok.

— Mit?

— Történelmet.

A társalgás csupa tömörítéssel perreg, még egy kérdést teszünk fel. Bannális, de egy kínai hölgygel szemben azért mégis érdekes.

— Hogy érzi magát a magyar fővárosban?

— Nagyon jól.

Ezt mondja a német hölgy is, aki Münchenből jött a debreceni nyári egyetemre. Csak ő a „nagyon jól”-t nem Budapestre, hanem Debrecenre és Nagyváradra vonatkoztatja.

Szeretnénk még a francia hölgygel is néhány szót váltani, de ő már előre sietett s a társaság többi tagjai is tüne-

Hogyan él külföld az ötödik háborús év küszöbén

Argentínában nagy a spekuláció

Argentína népességének nagyrésze már hosszabb idő óta nehéz gazdasági helyzetben él. Ennek az oka a jövedelmek alacsonyásával szembenálló fenntartási költség. Az új argentiniai kormány a helyzetnek a komolyságát felismerte és hivatalbalelépése után azonnal fontos gazdasági programot adott. A program keretében elsősorban a legfontosabb élelmiszerárak leszállítását határozták el. Bár hosszabb idő óta az árak stabilizálására különféle rendeletek voltak érvényben, a kormány ártelvési kísérletei azonban rendre kudarcot vallottak: a rendeleteket vagy kijátszották, vagy szabotálták. A spekuláció még a bőségesen jelenlevő belföldi termelvények árát is indokolatlanul emelte. Ez a feltűnő artemelkedés a behozott készárak és nyersanyagok erős megdrágulásának következménye volt. Az árdragításnak itt is tág tere akadt, miután a belföldi kereskedők a helyzetet ügyesen kihasználva, még azt is megkísérelték, hogy az olcsóbb belföldi anyagokból előállított árak árát a drága importárakhoz idomítsák.

A legelviselhetetlenebb azonban az élelmiszerek hirtelen arányu megdrágulása. Különösen a hús, a tejtermelvények és a burgonya drágult meg a legnagyobb mértékben. Ennek következtében az amugy is szegény néposztály életfenntartása a legkomolyabban veszélyben forgott és az elkeseredés, amely a legutóbbi esztendőben számos bérkonfliktusban és sztrájkban mutatkozott, egyre nőtt.

NÉMETBIRODALOM

A hadigazdálkodási szempontból fontos vállalatok üzemi konyhái különleges élelmiszerkiutalásban részesülnek. A kérdést most szabályozták véglegesen. Ezek szerint külön kiutalásban részesülhetnek azok a munkások és tisztviselők, akikről kü-

lönleges teljesítményeket követelnek meg. Ilyeneknek tekintendők azok a férfiak, akik heti 60 órát és azok a nők és fiatalok, akik legalább heti 57 órát dolgoznak, továbbá azok

a munkások, akik olyan üzemben dolgoznak, ahol két, egyenkint 12 órás műszaki idő van. Ezeknek a munkásoknak 4 hétre 250 gr. tápszert, 250 gr. hüvelyeset és 250 gr. hüvelyes leveskonzervet lehet kiutalni. Ez a kiutalás a rendes élelmiszeradagon felül jár, nem számít bele a csehhez test munkások pótkiadagjába sem. A cél az, hogy a szóbanforgó munkások a rendes ellátáson kívül, még egy különkezelésben részesüljenek. Ezt a pótkiadagot hadifoglyok, lengyelek, beosztott rabok és a keleti munkások is megkaphatják. Németországban egyre nagyobb méreteket ölt a dolgozó tömegeknek munkahelyükön való élelmezése. A gyári kantinek száma a háború elején 6500 volt, ez a szám a múlt év végéig 12 ezerre emelkedett, az ellátott munkások száma pedig 1.5 millióról 3.5 millióra emelkedett. A gyári kantinek mellett a munkatáborok konyhái is nagy szerepet játszanak, amelyek a német és külföldi munkások látják el. A tábori konyhák száma 3 ezerről 15 ezerre emelkedett, az ellátottak száma 1 millióról 4.2 millióra. Az idén lényegesen nagyobb területet vetettek be cukorrépával a tengely ellenőrzése alatt álló területeken, mint az elmúlt években. A német söriparosok szövetsége megállapította az idei termésből származó komló legmagasabb árát. Együttal felhatalmazták a német sörgyárakat arra, hogy az idei komlótermés végleges eredményeinek közzétételéig komlószükségletüket a tavaly felhasznált mennyiség 75 százaléka erejéig fedezhessék. A komlótermelőket kötelezték arra, hogy azt a komlóterménységet, amelyet november 15-ig

nem adtak el, a német komlóforgalmi kft.-nek ajánlják fel.

BALKÁN

Az édes burgonya termelését csak ujjában vezették be Bulgáriában. A termelés kiterjesztésének érdekében a földművelésügyi miniszterium métermázsánként 100 leva prémiumot fizet. A plovdivi kertészeti intézet megfelelő mennyiségű vetőmag kiosztásáról gondoskodott.

A rendőrség azonnali hatállyal bezárattott minden belgrádi cukrászdát. Ez az intézkedés azért történt, mert a közönség feljelentései alapján megállapították, hogy a cukrászdák a számkra kiutalt cukrot a feketepiacon értékesítik.

A görög földművelésügyi miniszterium az 1943-44. költségvetési évben pótdót vet ki a mezőgazdasági termékekre. Ezt a termékek értéke után számítják ki. Nem esik adó alá a szalma és a must, a többi mezőgazdasági termény adója az érték 10 százaléka.

Az olyan földtulajdonosok, akik 100 stremmánál nagyobb földet műveltek meg, 5 százalékos, akik pedig 500 stremmánál nagyobb területet vonják művelés alá, 15 százalékos további adót fizetnek.

Azok az aratógépek tulajdonosai, akik gépüket bérebeadják és természetben kapják a bérösszeget, a kapott termények 75 százalékát kötelesek az államnak a megállapított áron beszolgáltatni. Az aratógépek bérleti díjának legmagasabb határa a természetmennyiség 8 százaléka.

Törökország kenyérelátása miúgyezideig kielégítő volt, az utóbbi hetekben azonban nehézségek merültek fel. Főképpen buzalisztben mutatkozott hiány, úgy, hogy kénytelenek voltak a buzalisztnek kukorica- és árpaliszttal való keverését elrendelni, hogy a kenyérfejadagok eddigi nagyságát megtarthassák. Alexandriából

Védje vetését
ABAVIT-tal!

Schering

Univerzális száraz és nedves
csávázószer. A régi bevált
minőségben szállítja a

Magyar Mezőgazdák
Szövetkezete
növényvédelmi-osztálya

Budapest, VI. Eötvös-u. 25/a. sz.
és a kirendeltségek, továbbá
minden Hangya Szövetkezet.

deznek. Hiába kevés az idő és ezalatt szeretnénk — s ebben nagyon igazuk van! — amit lehet, megtekinteni.

Horváth Imre.

most 5000 tonna búza érkezett. Ezzel ismét biztosították Törökország kenyérellátását.

TAVOLKELET

Az indiai textilipar egyik értéketén a résztvevők éles hangon tiltakoztak a nemrégiben bevezetett ausztrali kormányellenőrzés ellen. Követelték az indiai textilpiacok teljes kereskedelmi szabadságát.

A japán földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint a tolyó évben Japán még nagyobb mennyiségű hozatalra szorult a délázsiai területekről, a jövő évben azonban mind Japánnak, mind Mandzsiuónak élelmiszeri ellátása a hazai termeléssel biztosítható. A termelés fokozása céljából nemcsak a rizs és egyéb növények termelésére használnak fel nagyobb területet, de a munka termelékenységét is fokozzák azáltal, hogy a mezőgazdasági munkában is bevezetik a munkaszolgálatot és munkaközösségeket szerveznek.

A japán kormány maris megfelelő intézkedéseket tett, hogy a légítámadások következtében káros szenvedett lakosságot nyomban elláthassák a szükséges élelmiszerekkel.

A földművelés- és erdőügyi miniszterium hivatalos jelentése szerint az ideai termés kitünő az egész japán szigetcsoporthoz tartozó területén.

Ujhól megállapították a közraktári díjakat

A közellátásügyi miniszter ujhól megállapította a közraktárak és nyilvános tárházak szolgáltatásáért járó díjakat. Az áru tárolásáért felszámítható legmagasabb fekbér kilenc áruosztályra vonatkozik. Az I—IV. áruosztályba pedig egyes mezőgazdasági termékek és ipari anyagok. A gabonafélék és ezeknek emberi táplálkozásra alkalmas élelmiszeri után hetenként métermázsánként 3 fillér a fekbér, a kukorica, a hüvelyesek, az olajosmagvak fekbére 4,5, a búkkönyv, kendermag, ricinusmag, mustármag, lenmag, csibehur, árpakás és rizs 6, a heremagféléké pedig 9 fillér. A rakodási díjakat is megállapítja a rendelet és kimondja azt is, hogy hétköznapi rendes napi munkaidőn túl végzett áruakadályozásnál vagy kezelésknél a díjtétel 25, a napi 10 órai munkaidőn felül, valamint vasárnapokon és törvényes ünnepnapokon déli 12 óráig végzett teljesítményekért 50, vasárnapokon és törvényes ünnepnapokon délután vagy bármilyen napon éjjel végzett teljesítményekért 10 százalékkal felemelve alkalmazhatók. Ez a rendelet a m. kir. Nemzeti Szabaddikötő és Tengerhajózási Vállalat díjszabását nem érinti.

Szolgáltatásos gyógyszertárak

I. CSOPORT:

ARANYKERESZT gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.

KORONA gyógyszertár, Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rác Rezső) 13-76.

DIANA gyógyszertár, Ghillányi-u. 10. (Sebestyén A.) 32-58.

SENYI ISVTAN gyógyszertár, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Raáber A.) 14-44.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

MÁSFÉLMÉTER FA

Sokan fel fognak figyelni erre a két szóra. Mert manapság kincset ér a tűzifa. Másfélméter pedig olyan mennyiség, hogy a vágyalmok netovábbját jelenti.

A mi esetünkben a másfélméter fa kínos vita tárgyát képezte. Ugy történt a dolog, hogy az egyik köztestviselő barátai és ismerősei számára néhány vagon fát hozott Kárpátaljáról. A fát kismemberek, munkások, kisfizetésű tisztviselők között osztották szét. Néhány napos időközökben érkeztek a megrakott kocsik a nagyváradai állomásra. A kirakással, szétosztással kapcsolatos teendőket is természetesen altruista vállalkozó végezte. A legutóbbi szállítmány kirakásához is embereket fogadott. Két napszámot rakta ki a fát méterekben s mint ilyenkor szokás, a hulladékot a kocsik mellé gyűjtötte, mert az szokás szerint a kirakókat illeti.

Egészen véletlenül mentem ki a kirakást megnézni, mert egy kis közöm volt a kirakott fa csékely hányadához. Egészen véletlenül néztem meg a csomóba gyűjtött „hulladékot” is. Mert ez a csomó érdekes csomó volt. Egész szál hasábok — közöttük embervastagságnyi is — feküdtek egymás hegyén-hátán.

Barátságosan megkérdeztem, hogy ezzel a csomóval mit akarnak. Már az első kérdésre is ellenséges pillantásokat vetett rám a két napszámos és kihívón felelte, hogy az hulladék és szokás szerint őket illeti meg. Most már még jobban megértem a hulladékot. Nyilvánvaló volt, hogy a két ember nem jár egyenes úton. Ekkor már a kirakást ellenőrző férfi is felfigyelt a dologra és a rövid, heves szóváltás eredményeképpen a két

napszámos dühös morgások közepette másfélméter rakott ki a „hulladékból”. De még ezután is maradt ott két jó kosárnyi fa.

Megkérdeztem azután, hogy mennyit kapott a két ember kétórás munkájáért. Mert ha keveset, akkor talán érhető a tulkapás. Huszonhét pengőt kaptak munkájukért s ráadásul még másfélméter fát is el akartak vinni — értékben 54 pengőnyit. Vegyük még hozzá azt is, hogy a két ember a vita hevében mind a szegény ember sorsát emlegette, meg azt, hogy telik a gazdagokból és hasonlót.

Tulajdonképpen nem is kellene ezzel az esettel bővebben foglalkozni. De nem lehet elhallgatni az igazságtalanságot. Ki keres ma két óra leforgása alatt tizenhárom és fél pengőt? Hiszen alig tettek a kocsit fától néhány lépést, már újabb munkát is ajánlhattak volna nekik. Napszámomban tíz-tizenöt pengőnt adnak ma már szóba sem állnak senkivel! Miért hát ez a hihetetlen mértékű lelküismeretlenség? Miért kell szegénységre hivatkozni ott, ahol tulajdonképpen a bűnös kapzsiság dolgozik valakiben? Hiszen azt is megmondtuk a két ragadozónak, hogy a félrerakott fa és az egész kocsirakomány sok szegény kismember fája. Sokkal szegényebbek azok, mint ők voltak. Nem lehet manapság nyugodt lelkiismerettel tenni!

Az egészet csak okulás céljából említettük meg. És azért, hogy hasonló visszaélés senki se történjen. Mert nincs veszedelmesebb dolog, mint a szegénység címén garázdálkodni az emberek türelmének és jószívűségének amugy is sovány mezején.

(FIGYELŐ)

KÖNYV ÉS KULTURA

Nagyvárad

— Papp Lajos városismertető kézikönyve —

Olaszország már évszázadok óta az idegenforgalom klasszikus földje. Ennek megfelelően itt is jelennek meg a legpraktikusabb, legélvezetesebb idegenvezető könyvek. Sokan azt fogják erre mondani, hogy az angol Baedeker utólréhetetlen. Ezek azonban még nem ismerik az olasz városismertető könyveket, amelyek dióhéjban foglalt kortörténeten, művészettörténeten kívül a legpompásabb gyakorlati eligazítást is tartalmazzák a latin szellemesség és könnyedség minden előnyével. Már most Papp Lajos könyvét akkor jellemezzük igazán, ha azt mondjuk róla, hogy az olasz városismertető könyvekre emlékeztet.

Papp Lajos alapos munkát végzett ezzel az igazán hézagpótló kis könyvvel. A felszabadulás után városunk a háborús viszonyok ellenére is valóságos idegenforgalmi attrakció lett. Hogy miért, azt nem kell bővebben magyarázni. Eddig nem tudtunk a látogatók kezébe megfelelő könyvet adni. Legutóbb dr. Némethy Gyula prélatus-kanonok megírta a Székessygház és a püspöki palota történetét a városunkat látogató idegenek számára. Azonban Nagyváradon még sok más mezei-kerti való nevezetesség van. Papp Lajos könyvével a kezében

bárki alaposan megismerheti most már Szent László városát. El kell ismernünk, hogy még a bensülött váradiakra is ráfér egy kis városismeret. Sokan nem érnek rá terjedelmesebb munkák elolvasására. Ezek nagy élvezettel fogják forgatni Papp Lajos könyvét. Akinek vendége érkezik, annak a számára is nélkülözhetetlen lesz ez a pompás könyv, ha nem akar szegycint vallani, amikor a várost meg kell mutatni vendégének.

Papp Lajos jól válogatta össze a szerkesztés és adatgyűjtés főmunkatársait is. Ez a helyes választás biztosítja az adatok helyességét és gazdagságát. Arról nem tehet, hogy a Városi Vasut éppen a könyv megjelenése idején emelte fel a viteldíjakat. Egy pótlap segítségével ezen is lehet majd segíteni. A könyv mellékleteként összeállított várostérkép öleletes. Nem ártott volna az összes utcaneveket rányomtatni. Az utcanevek hiánya talán az egyetlen kifogás a könyv ellen.

A könyv kiállítása is izlées. Kívánatos lenne, hogy az Idegenforgalmi Hivatal olasz áron beszássa a közönség rendelkezésére. Érdemes lenne ezen a téren is követni az olasz városismertető könyvek példáját.

Új tagok a Színész Kamarában

A Színművészeti Kamara választmány legutóbbi ülésén a következő új tagokat vette fel. Az előadóművészek szakcsoportjába: Bajnok Ferenc, Balogh Katalin, Bicskei Reisz Károly, Bihari-Buch Zoltán, Dárdai Antal, Gyimesi-Geiger Béla, Györfi Csertán György, Joó László, Karsai Erzsébet, vitéz Jászberényi-Király Sándor, Kiss Anikó, Komáromi Gizi, Konkoly Miklós, Lányi Emma, Magyar Gábor, Morvay Drágyi, Sebők Margit, Papp Ibolya, Rose Jenő, Arday André Gyula, Armai Margit, Csik Sári, Pizári Margit, Györfi István, Hári Márta, Kibédi Klári, Kovács Edit, Korán Lenke, Lukácsi Margit, Pinkóczy László, vitéz Szilágyi Lajos, Tóth Károly, Tóth Mihály, Vörös Sarolta. A művészi segédszemélyzet szakcsoportjába: Belvári András, Hegyi Katalin, Helmezi József, Rissányi Margit, Király Károly, Berei Mária, Gogolyák Antal, Hollósy Lajos, Ordelt Lajos, Jeles László. A Színművészeti Tanács határozata alapján a zsidó tagok névjegyzékébe felvették: Wejticzky Elvirát, Lippai Ferencét és Márai Istvánt. (Magy. Tud.)

Folyóirat-szemle

Magyar-Bolgár Szemle

Nagyvárad, 1943. augusztus 14. A magyarok és bolgárok között — amint ezt Hóman Bálint, volt kultuszminiszter a parlamentnek benyújtott magyar-bolgár szellemi együttműködési egyezmény törvényjavaslatának indoklásában megállapítja, hogy a történelem folyamán alakult földrajzi helyzetük és ebből következő politikai és gazdasági érdekközösségük nyomán baráti kapcsolatok keletkeztek. De az érzelmi közösségen felül is még a mult közös emlékei, a népi jellem és népszokások hasonlósága is összefűzi a magyarokat és bolgárokat. Az újabb időben mindjobban erősödik a mozzalom, amely a magyar és bolgár nép között el akarja mélyíteni a kapcsolatokat. Még Hóman Bálint kultuszminiszter irta alá a magyar-bolgár kultúregyezményt, amely egész sor lehetőséget tár fel a két nép közötti kapcsolatok továbbfejlesztésére. A gazdasági kapcsolatok elmélyítése is nagyon óhajtott, hiszen mindkét ország belső árucseréjüknek legfontosabb víziútján, a Duna mentén területnek el. Ez a folyó gazdaságilag is összeköti a két országot és megkönnyíti köztük a gazdasági és kulturális javak kicserélését.

Ezeknek a kapcsolatoknak ápolására és továbbfejlesztésére alakult a Magyar-Bolgár Társaság, amelynek a célkitűzéseit szolgálja a *Popov Péter* szerkesztésében (Budapest, VI. Lázár-utca 20.) megjelenő Magyar-Bolgár Szemle. Az időszaki folyóirat a bolgár külügyminisztérium megbízásából készül és kiváló szakemberektől származó cikkekben ismerteti a két ország mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, építészeti, művészeti és idegenforgalmi lehetőségeit. (V.)

Értesítem

mélyen tisztelt hölgyvendégeimet, hogy **Menning Sándor** hölgyfodrász üzletének (Bémer-tér 2. sz.) vezetését átvettem.

Manci, Kuzmányi Károlyné

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1. hóra 4.30 P.
 3. hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénziári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

MÓDIJABAN ÁLL értékes tényészallatjait is biztosítani. Ne mulassza el ennek lehetőségét: keresse fel az **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybéli: Szent László-tér 2. szám alatti képviselőjét. A 85 éves biztosító társaság állatbiztosítások kötésével a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Pécs város aljegyzőjének elismerése Nagyvárad szociális berendezéseiről. Nagyvárad, aug. 14. Zala Károly, Pécs város aljegyzője, Pécs város közjóléti szövetkezetének igazgatója kíséretében Nagyváradra érkezett és megtekintette a város szociális berendezéseit, majd látogatást tett Hlatky Endre dr főispánnal és dr Soós István polgármesterrel. Az aljegyző kijelentette, hogy Nagyvárad szociális berendezés tekintetében utólról, sőt némely tekintetben túl is szárnyalja Pécs városát.

A JAPÁN RÁDIO ÜNNEPI MŰSORT AD SZENT ISTVÁNKOR. A japán rádióállomások központi igazgatósága táviratban értesítette a magyar rádiót, hogy Magyarország nemzeti ünnepe alkalmából ünnepi műsort sugároz, amelynek szónokai a tokiói magyar követ és háro Takahara Mitsui. A műsort a JZL 1778 és JIG 4 japán adóállomások sugározzák 15105 kilócikluson. A Szent István-napi műsort a két japán rádióállomás két alkalommal közvetíti. Először augusztus 19-én, magyar időszámítás szerint 22 óra 50 perctől 23 óra 10 percig, másodikban pedig augusztus hó 20-án 21 óra 10 perctől 21 óra 35 percig. A magyar rádió táviratban köszöntö meg a japán rádiókat Magyarország iránt tnsusított figyelmét.

Szabó Ferenc GYORSIRÓ-ÉS GÉPIRÓISKOLÁJA

Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12.
 Telefon: 29-78.
 (Eng. sz.: 3329/1941-42.)

Kezdek és haladók részére új tanfolyam szeptember 6-án kezdődik. Beiratkozás hétköznapokon a hivatalos órák alatt. Vidékieknek 85%-os vasúti kedvezmény.

EGYRE FEJLŐDIK A „TÁVELLÁFÁS” INTÉZMÉNY NÉMETORSZÁGBAN. Németországban a háború egy új intézményt keltett életre, amely „távellátás” néven ismeretes. Az intézmény célja, a dolgozók tömegeinek és az üzemi konyhakkal nem rendelkező cégek alkalmazottainak meleg ebéddel való rendszeres ellátása. Jelenleg Németországban 2000 ilyen távkonyha működik. Berlinben 75 távkonyha, 750 üzem 80.000 alkalmazottját látja el naponta meleg étellel. A távkonyha intézmény Németországban igen jól bevált és nagy jövő előtt áll. (NMK.)

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

KORONA Filmszínház

Legsikerültebb szatira

A hegyelmes úr rokona

Mezey, Simor, Szilassy, Csontos, Rózahegyi, Somlay, Greguss, Kóváry

ELJEGYZÉS. Koppány Rezső, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület kirendeltség vezetőjének leányát Annuskát eljegyezte Tábory György m. kir. főhadnagy. (Minden külön értesítés helyett.)

ELJEGYZÉS. Szabó Olga okt. óvónőt, Váradszöllős, eljegyezte Szolga Ferenc sz. építésmérnök, Nagyvárad. (Minden külön értesítés helyett.)

10.000 NÉMET IPAROS RÉSZESÜLT „TÁVOKTATÁSBAN”. Németországban 1942 év tavaszán a fronton küzdő iparosok számára lehetővé tették a mestervizsgára való előkészületeket. E célból „távoktató” intézményt léptettek életbe. Egy legújabb közlés szerint az elmúlt évben 10.000 hallgató vett részt ezen a tanfolyamon. Az egyéves távntanfolyam a hallgatókat komoly feladatok megoldása elé állította. Az írásbeli feladatokat osztályozás végett a hallgatók rendszeresen beszolgáltatták. A távoktatás kb. 100 képzett tanerő közreműködésével történt. (MNK.)

BUTORT

Háló, kombinált és előszobák.
 Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

színeset

MEZEI-TŐL

Konyha újdonások

Dr. TÓTH TIHAMÉR: Hiszem az örökéletet című munkáját megvételle keresem. „Magyar Lapok” kiadóhivatalába, vagy 19-97 számú telefonon kérek választ.

Szívszélhűdés ért három embert a légiriadó alatt. A Budapesti Értesítő jelel: A Budapesten pénteken koradélután elrendelt légiriadó alatt Grosz Tibor 56 éves karmester, Ábrahám Róza 61 éves és öz. Tóth Aladárné 69 éves háztartásbeliek, lakásuk óvóhelyén szívszélhűdés következtében meghaltak.

„FÉREGBIZTOS” FEHÉRNEMŰ. A tetvek elleni védekezés a fronton tartózkodók egyik legnagyobb problémája. E kellemetlen férgek kiküszöbölésére eddig különféle porokat, gőzt, forrólevegőt, stb. alkalmaztak. Mindezen módszerek ellenére azonban az emberi test továbbra is ki volt téve az eltevésedésnek. Hosszas kutatás után azonban sikerült egy olyan módszert találni, amely ezt megakadályozza. Egyszerű impregnálási eljárásról van szó, amelyvel sikerült „féregbiztos” fehérneműt előállítani. Az impregnálás folytán az emberi test párolgása gőzöket fejleszt, amelyek a ruha ranciait kitöltik és a férgek menekülésszerűen távoznak, részben pedig elpusztulnak. Az emberi test tehát ilyen módon olyan védőtakaró veszi körül, amely megakadályozza a tetvesedést. (MNK.)

Bulgária politikája változatlan. Szófiából jelel: (MTI) Az Interinf jelel: A bolgár kormány szövevénye egy ujságíróknak arra a kérdésére, hogy a bolgár kormány állást foglal-e azokkal a brit röplapokkal szemben, melyeket nem régen szórtak le Szófia felett, azt felelte: Nem új az ellenség eféle kísérletezése. A bolgár politika világos és továbbra is változatlan. — Ugyanígy azok az alapelvek, amelyeket Bulgária megerősít a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásakor. Felhasználja tehát minden röpcédulára kitérni.

Vezet-e ut kifelé a mocsárból? Egy asszony küzdelme, szenvedése a megtisztulásig!

Éjszaka leánya

Főszerepben: Muráti Lili és Perényi László az APOLLO-ban

BELVÁROSI

Toprini nász

Főszereplők: Tolnay, Jávor, Kiss F., Rác Váli

Pintér Istvánnak adta ki a város a gátépítési munkálatokat. Nagyvárad, aug. 14. A Sebes-Körös 4-es és 5-ös gátjainak építésére a város zártkörű versenytárgyalást írt ki. Pályázott a Melocco, a Duratex és a Pintér István-féle építkezési vállalat, továbbá a Magyar Általános Utépítő R. T. budapesti cég. A város a munkálatokat a legolcsóbb ajánlattevőnek, Pintér Istvánnak adta ki 136 ezer 243 pengő végösszegért.

Közyűlést tart a Magyar Aero Szövetség. A MTI jelel: A Magyar Aero Szövetség augusztus 15-én délután rendes közgyűlést tart. Napirendjén szerepel nagybányai vitéz Horthy István kormányzóhelyettes mellszobrának leplezése és a múltévi vitorlázó pontverseny díjainak kiosztása, valamint a szövetségi elnöknek, az elnöki tanácsnak és a bizottságnak megválasztása.

EREDETI SCHILLER KÉZIRATRA BUKKANTAK NÉMETORSZÁGBAN. Az ismert königsebergi irodalomtörténésznek, Hans Heinrich Borcherdtnak sikerült Schiller „Fiesco” című drámájának eredeti kéziratát megtalálni.

Amerikai repülőgépek kényszerleszállása Svájcban. Zürichből jelel: (MTI) Hivatalosan közlik Bernből, hogy pénteken délután Engadin felett svájci területen egy négymotoros amerikai repülőgép kényszerült leszállani. A gépet legénysége felgyújtotta. A tíz főnyi legénységet internálták.

Jelentkezés a Szent István-napi erdélyi férficserkész-találkozóra

Kolozsvárról jelel: Az erdélyi cserkészkerület augusztus 20, 21, 22. napjain férficserkész-találkozót rendez Kolozsváron a lombi Cserkész-parkban. A három napos táborozásra névze szülő felhívással hívták össze a kerület nyilvántartott férficserkészeit. Igen számon vannak azonban, akik a régi címjegyzékekben nem szerepelnek. Ezért a kerület Parancsnoksága ez uton is felhívást intéz mindenkihez, akinek életfelfogása és emlékei haráti kapcsolatban a cserkészethez fűződnek, hogy vegyen részt a táborozáson e ez által is fűzött szorosabb kapcsolatba jusson a mozzalommal. A tábor augusztus 19-én este 6 órakor táborúzzal kezdődik és 22-én este ugyancsak táborúzzal ér véget. Vidékiek számára 66%-os utazási kedvezményről és előzetes, illetve tábor befejezése utáni kolozsvári átmeneti tartózkodásról gondoskodnak. Ellátás napi két pengő árban, ételmiszerjegyek ellenében. Megjelenés: mindenki körülményeihez képest, neki megfelelő öltözetben. Elszállásolás a Cserkészparkban, házban, ezalmezőkon pokróccal. Evőkészletről mindenki maga gondoskodik. A jelentkezők levelezőlapon vagy telefonon jelelsek be szándékukat a kerület Parancsnokságánál. (Kolozsvár, Király-utca 3. Telefon: 21-24.) Vidékiektől kérjük, közöljék érkezésük pontos idejét, hogy a pályaudvaron fogadásukról és kalauzolásukról gondoskodhassunk. Személyes érdeklődőknek a tábor előkészítő bizottság rendelkezésükre áll minden este 8-9 óra között a kerület helyiségében.

A mostani ruhákhoz
 korrigálni kell az alakot, mert a „telt karcsuvonal” vezet. Bizalommal forduljon

Kováts Sándorné

fűzőspeciálistához. Formásító strandfűzők hozott anyagból.
 Szent Gellért-utca 10. Nilgesz-telep, Repülő-hídon át.

Elkészült a Kettős-Körös hajóútjának végállomása. A MTI jelel: A vitéz Horthy István duzzasztómű megépítésével Békésig hajózhatóvá vált Kettős-Körös hajóútjának végállomása a békési kikötő most készült el. Pénteken este adták át ünnepélyesen a forgalomnak.

Milyen sorrendben tartják zárva üzemeiket a vendéglátó iparosok

Hétfőn, kedden és szerdán felváltva történik a zárás. Szükséges nyomtatványok beszerzése

A Szállodások, Vendéglősök és Kereskedelmi Országos Szövetségének nagyváradi és bihari szakosztálya lapunk útján a következőket közli a közönségnek: „A Nagyváradi Vendéglátóiparosok Intézőbizottsága a kereskedelmiügyi miniszter engedélye alapján a nagyváradi vendéglátó ipari üzemek *1. évi augusztus hó 16-án* érvénybe lépő munkaszüneti napját az alábbiak szerint szabályozta egyhangulag hozott határozatával.

A vendéglátóipari üzemek tulajdonosait felhívjuk, hogy az üzemek zárvatartására vonatkozó és azt jelző nyomtatványokat elkészítették és azok titkári hivatalunknál a hivatalos órák alatt veendő át. Ezen tájékoztató közleményünkre az igen tisztelt fogyasztó közönség figyelmét is felhívjuk azzal, hogy ezen munkaszüneti napokat minden körülmények között tiszteletben tartani sziveskedjenek.

Nagyváradi, 1943. augusztus 14.
Vargha Gyula s. k. Pödör Béla s. k.
főtájtár. elnök.

Hétfőn zárva tartanak:

„Emke” I. o. étterem és kávéház, Gr. Bethlen I. u. 1.

Özv. Gleiber Lajosné korcsmája, Al-
só dorongos u. 2.

Huszár István korcsmája, Szép Ilona
utca 1.

Nánási László korcsmája, Szálka utca
25. szám.

Pataky Lajos korcsmája, Hodossy M.
utca 1.

Kedden zárva tartanak:

„Pannonia” I. o. étterem, kávéház és
II. o. söröző, Bémer-tér 6.

Balaskó I. o. étterem, Szt. János u. 31.

„Mátyás” I. o. étterem, Szilágyi De-
zso utca 6.

„Széchenyi” I. o. étterem, Rákóczi ut.
Özv. Bakcsy Ádámné II. o. étterem
Kapucinus utca 3.

„Európa” II. o. étterem, Horthy
Miklós ut.

Felvinczy Ferenc II. o. étterem, Sza-
nizsly u. 48.

Bányai Sándor III. o. étterem, Szacs-
vay utca 25.

Özv. Keller Ferencné III. o. étterem,
Varju utca 4.

Német János III. o. étterem Szt. Gel-
lért-u. 1.

Szabó István III. o. étterem, Vitéz-
utca 108.

Szántován Péter III. o. étterem, Anon-
ymus u. 6.

Guy Erzsébet I. o. étkezdéje, Ghillá-
nyi utca 12.

Balázs Albertné korcsmája, Török
I. u. 47.

Balogh László korcsmája, Hattyu ut-
ca 42.

Braun Márton korcsmája, Árpád ve-
zér ut 100.

Bukvay Sándorné korcsmája, Kolozv-
vári út 82.

Drimba György korcsmája, Mester-
utca 34.

Gönczi Sándor korcsmája, Lukács Gy.
utca 72.

Özv. Gyukics Lajosné korcsmája,
Szöllősi utca 43.

Kanadas Gyula korcsmája, Szöllősi rét,
Karácsony János korcsmája Gr. Beth-
len Gábor utca 29.

Kocika Pálné korcsmája, Pataki Ti-
bor utca 2.

Kovács István korcsmája, Wekerle S.
utca 3.

Kiss Ferenc korcsmája, Vasut u. 9.

Lázár Sándor korcsmája, Katona J.
utca 35.

Monusz József korcsmája, Bihar u. 6.

Nagy Józsefné korcsmája, Csobánc-
utca 51.

Papp Lajos korcsmája, Hlatky u. 14.

Petneházy László korcsmája, Attila
utca 32.

Puskás Sándor korcsmája, Gróf Tisza
I. u. 38.

Rácz József korcsmája, Malom u. 19.

Sas József korcsmája, Mátyás király
út 118.

Simon József korcsmája, Kolozsvári-
út 62.

Sipos Lajos korcsmája, Mátyás király
út 38.

Sújtó János korcsmája, Felső Görög-
oldal 2.

Szabó József korcsmája, Gerliczy u.
14. sz.

Szabó József korcsmája, Gróf Tisza
I. u. 37.

Széplaki Imre korcsmája, Ghillányi-
utca 50.

v. Szöke Sándor korcsmája, Malom-
utca 17.

Török József korcsmája, Halász u. 10.

Valki Imre korcsmája, Csobánc u. 43.

Szerdán zárva tartanak:

„Kék Macska” I. o. étterem, Kapuci-
nus utca.

Bornemissza Andor II. o. étterme,
Szt. László tér 2.

Csákváry Frigyes II. o. étterme, Hold-
világ utca 12.

Csernó Mihály II. o. étterme, Iza-
bella u. 15.

Fazekas Zoltán II. o. étterme, Gr.
Csáky utca 35.

Kosza Ilona II. o. étterme, Horthy
M. u.

Maksay Gábor II. o. étterme, Gr. Te-
lekny P. u. 12.

Nánási József II. o. étterme, Kazin-
czy utca 4.

Péter Sándor II. o. étterme, Musso-
lini-tér 17.

Babrik József III. o. étterme, Ghillá-
nyi utca 80.

Fekete Károly III. o. étterme, Szacs-
vay utca 87.

v. Füzesy Sándor III. o. étterme,
Mussolini-tér 26.

Genetai István III. o. étterme, Török
I. utca 101.

Popovics Mihály III. o. étterme, Sza-
roveszky utca 15.

Propp István III. o. étterme, Gr. Ti-
sza I. u. 18.

Salamon István III. o. étterme, Gr.
Apponyi faor I.

Szabó Zsigmond III. o. étterme, Fran-
cia út 28.

Torday Lajos III. o. étterme, Mátyás
király út 104.

v. Varga János III. o. étterme Ka-
szárnya-tér 1.

Ágoston Mihály korcsmája, Klapka u.
2. szám.

Antal József korcsmája, Beethoven-
utca 29.

Balogh Sándor korcsmája, Gr. Csáky
utca 37.

Özv. Bartha Józsefné korcsmája, Kál-
vária utca 20.

Biró Sándorné korcsmája, Kolozsvári
utca 7.

Both Ottó korcsmája, Gr. Tisza I. 31.

Both Péter korcsmája, Keszthelyi ut-
ca 30.

v. György Sándor korcsmája, Ghillá-
nyi u. 17.

K. Fazekas Árpád korcsmája, Vitéz-
utca 44.

Gerlach Mihály korcsmája, Varju u. 1.

Gogán György korcsmája, Rozérius-
utca 25.

Gorgona Kálmán korcsmája, Szent
Gellért u. 2.

Gulyás András korcsmája, Árpád ve-
zér u. 41.

Imre Imre korcsmája, Karácsonyi
püspök u. 10.

Imre Lajos korcsmája, Galamb u. 3.

Kállai Imre korcsmája, Bihari u. 74.

Kiss István korcsmája, Szőlőtelep-
utca 10.

Koza Mihály korcsmája, Ghillányi-
utca 31.

Kozma Károly korcsmája, Attila u.
10. szám.

Korbucz Kálmán korcsmája, Árpád
vezér ut 86.

Kováts Margit korcsmája, Horthy M.
út 39.

Králl István korcsmája, Kocsán J. u. 3.

Kristóf Gábor korcsmája, Kolozsvári
utca 128.

Lepisán Károly korcsmája, Perényi
püspök u. 5.

Lévay Lajos korcsmája, Gerliczy u. 16.

Lőrincz Imre korcsmája, Liliom u. 1.

Margittai János korcsmája, Gr. Tisza
I. u. 15.

Mata Sándor korcsmája, Kálvária ut-
ca 164.

özv. Máthé Sándorné korcsmája, Bé-
ke utca 13.

Matyi József korcsmája, Csölő P. u. 11.

Medvés Kálmánné korcsmája, Ghillá-
nyi út 65.

Monusz Józsefné korcsmája, Bunyitay
liget 36.

Mikulás Lászlóné korcsmája, Gr. Ti-
sza I. u. 27.

Cs. Nagy Zsófia korcsmája, Vörö-
marty u. 101.

Tisztviselői

étkeзде

a Kat. Körben

Ebédmenü P 2-10

Szilágyi Dezső u. 5. Telefon 18-50

Noveczky Rozália korcsmája, Feszty
utca 52.

Papp János korcsmája, Gróf Tisza I.
u. 44.

Papp Sándor korcsmája, Téglavető-
utca 8.

Pataky Balázs korcsmája, Gróf Csá-
ky u. 10.

Simon Albert korcsmája, Erdély u. 12.

Szabó Sándor korcsmája, Gr. Csáky
utca 3.

Szász Ernő korcsmája, Rákóczi u. 31.

Szekeres Mátyás korcsmája, Frange-
pán utca 21.

Szücs Sándorné korcsmája, Gr. Ti-
sza I. u. 7.

Tomes Ernő korcsmája, Oláhapáti-
utca 10.

Özv. Tölcsér Lajosné korcsmája, Al-
só Köröscsoda 5.

Vajna György korcsmája, Szt. Anna-
utca 12.

v. Varga Pál korcsmája, Hitler utca
30. szám.

v. Völgyesi Ferenc korcsmája, Thö-
köly I. u. 77.

Komsa nővérek I. o. étkeзде, Rá-
kóczi u. 22.

Benesik Gyuláné I. o. kifőzője, Mus-
solini-tér 5.

Kömüves Flóra I. o. kifőzője, Gróf
Tisza I. u. 25.

Szijártó Józsefné II. o. kifőzője, Má-
tyás király út 31.

Több száz csomag gyűlt össze a harctéren küzdő honvédeink számára

Egymás után érkeznek szeretetsomagok a megyéből is

Nagyváradi. Pár héttel ezelőtt kö-
zöltük Nagyváradi és Biharvármegye
vezetőinek felhívását, melyben tá-
vol Oroszországban érettségű küzdő
Honvédeink számára szeretetsomag-
ok küldésére szólították fel a lakos-
ságot. A felhívás nem is maradt
visszhang nélkül, mert úgy a váro-
sok, mint a falvak népe egy ember-
ként mozdult meg, hogy hálóját le-
rőja és szeretetét megmutassa azok-
kal a hős honvédekkel szemben, akik
érettségű, az otthonunkért, a család-
ért és mindazért, ami a magyar életet
jelent és a magyar jövőt biztosítja,
egy testként vívják meg küzdelmü-
ket.

A Sal Ferenc-utcai Magyar Házban
egész nap jelentkeznek csomagjaik-
kal mindazok, akik ebben a nemes
mozgalomban részt akarnak venni.
Akinek csak egy alkalommal is mód-
ja volt látni az áldozatkészség meg-
nyilatkozását, az érzi, hogy a belső
front szilárdsága nem jelszó, de való
élet. Kivétel nélkül mindenki le-
akarja róni hálóját és szeretetéről
óhajtja biztosítani hős fiainkat és bi-
zonyos, hogy pár napon belül sok-
 ezer csomag készül el, hogy elindul-
jon messze Oroszországba.

Máris több száz csomag érkezett
be a Magyar Házba. Nagyüregről
husz csomagot, Jákóhadáról 42 cso-
magot és 12 üveg bort, Kőtegyánról

40 csomagot, 4 üveg bort, 3 üveg
pálinkát, Váradszőlősről 4 cso-
magot, Biharvajdáról 11 nagy cso-
magot, 10 kilogramm szalonnát, 27
üveg bort, Madarászról 48 csomagot
és 17 üveg bort, Bárándról 2 nagy
ládát 85 kilogramm sulyban, Báród-
beznéről 25 csomagot, Váradsehi-
ből 36 csomagot, Ujszalontáról 10
kiló 200 gramm csomagot szállítot-
tak be. Az újabb csomagokat egyre
szállítják az autók és szekerek. Na-
gyobb szállítmányt jelentenek Ér-
mihályfalváról, Székelyhidről, Margi-
ttáról, Szalárdról, Nagyszalontá-
ról, Élesdől és Mezőtelegről. A
falvak lakossága most is példamuta-
tóként jár elől.

De nem maradt el az adakozásban
Nagyváradi város közönsége sem.
A váradi adakozók közül a követke-
zőket közöljük: Dr. Dalló Gyula 1
csomag, 2 üveg bor, dr. Dénes Gé-
záné 2 csomag, Gyémánt Elekné 50
pengő, K. Nagy Lajos 2 pengő, özv.
Zsoldos Mihályné 2 pengő, Péntes
Józsefné 1 csomag, Kalmár Ferencné
1 csomag, Saláta Ferencné 1 cso-
mag, Lisztes Józsefné 1 csomag, dr.
Szabó Lajos ref. lelkes 20 pengő.

Tekintve, hogy a csomagokat ál-
landóan szállítják be a Magyar Ház-
ba és azok feldolgozása most folyik,
a további adakozásokat naponta kö-
zöljük.

5 éves 5 és 1/3 %-os kölcsönök költségmentesen kaphatók
Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetkezeténél. Gr. Bethlen I. u. 6.

Átadták a forgalomnak a Kettős-Körös hajóútját

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vitéz Horthy István duzzasztómű megépítésével Békésig hajózhatóvá vált Kettős-Körös hajóútjának végállomása a békési kikötő, most készült el. Ma, pénteken este adják át ünnepélyesen a forgalomnak.

Nemesített vetőmagot osztanak ki az igénylőknek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter intézkedésére az idén is nagyobb mennyiségű eredeti nemesített és utártenyésztett buza, rozs és őszi árpa vetőmagot osztanak ki. Az igénylést az illetékes megyei gazdasági felügyelősegen kell bejelenteni. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a gazdák saját érdeke, hogy az igénylést a legsürgősebben bejentsék.

A természetbeni munkabér címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatása és visszavásárlása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátási miniszter augusztus 10-én kiadott rendeletével szabályozta a természetbeni munkabér címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatását és visszavásárlását. Többek között intézkedik arra az esetre, amikor a munkavállaló munkahelyén szerzett kenyérgabonáját a kijelölt kereskedőnek felajánlja megvételre azért, hogy lakóhelyén ugyanilyen mennyiségű és mennyiségű kenyérgabonát vásárolhasson az ottani kereskedőtől. Ennek az eladásnak, illetve vásárlásnak lebonyolítására a gabonaforgalmi központnak a munkahelyen illetékes kirendeltsége részéről kiállított utalványra szükséges. Az intézkedés azt a célt szolgálja, hogy a munkavállaló ne legyen kénytelen kenyérgabonaszükségletét esetleg hosszabb távolságra vasuton szállítani. Nem érinti azonban ezt a korábban érintett rendelkezést, amely szerint kenyérgabonáját a községi előjárásán kiadott szállítási igazolvánnyal lakóhelyére szállíthatja.

Vasárnapi térszene a Bémer-téren

A nagyváradi honvéd pótvezér zenekara kedvező idő esetén folyó hó 15-én — vasárnap — délután fél 12 órától fél 1 óráig térszenét tart a Bémer-téren az alábbi műsorral:

1. Kraul: Magyar díszmenet induló.
2. Wagner: Kongresszus nyitány.
3. Strauss: Kék Duna keringő.
4. Bach: Magyar ábránd.
5. Lehár: Vigózevegy operett egyveleg.
6. Fred R.: Minden elműlik egyszer...
7. Erkel: Hunyadi induló.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**!

Vitéz Horthy István-repülőemlékturát rendez a Magyar Aero Szövetség

Budapesttől Marosvásárhelyig a Kárpátok mentén vezet a repülők körútja

Hősi halált halt elnökének és védnökének emlékét akarja méltóképpen megörökíteni a Magyar Aero Szövetség, amikor idén első ízben írja ki a vitéz Horthy István repülő emlékturát. Ez a körrepülés a legjobb magyar sportrepülők huszonöt géppel való részvételével elsősorban a viszatérte erdélyi részek felett tüzte ki az útvonalat. A résztvevők 14-én reggel indulnak a Budapest-ferihegyi sportrepülőtérrel a útjuk első állomása Ungvár. Innen a repülőalap akasztalainai repülőterére repülnek tovább a az első nap útvonalának végállomása Kolozsvár. Második nap tizenötödiken reggel Kolozsvárról kiindulva Erdély legszebb részei felett haladnak el a körrepülés résztvevői. Közben a leszállás Gyergyószárhegyen van innen pedig Marosvásárhely repülőterére, a

körrepülés célállomására szállnak a sportrepülők.

A vitéz Horthy István Repülő Emléktúra útvonala repülő szempontból elég nehéz, mivel az erdélyi hegyes vidék felett a sportrepülő csak rendkívüli pontos tájékozódással érheti el kitűzött célpontját. Egyébként a sebességi teljesítmény repülési idő, hasznos teher és más fontos szempontok figyelembevételével állapítják meg a versenyzők végső helyezési sorrendjét. A repülő emléktúra lezárására 15-én délután a marosvásárhelyi repülőterén a Magyar Aero Szövetség megbízásából a MÁV Sportrepülő Egyesület repülő-napot rendez, hogy az erdélyi közönség s különösen a székely ifjak körében a repülés gondolatát népszerűsítsék.

Hogyan kell védekezni a sertéspestis ellen?

Konkoly-Thege államtitkár érdekes cikke a Köztelekben

A Köztelek lap legújabb számában ilyen címmel Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkár tollából tanulságos cikk jelent meg, amely ismerteti a sertéspestis elleni védekezés szempontjából oly fontos szérum termelésének nehézségeit és felhívja a gazdák közönséget a szérumtermelés támogatására. A szérumtermelés nehézségét az idézi elő, hogy az ojtóanyagtermelő intézetek nem tudnak a gazdáktól elegendő e célra alkalmas süldőt beszerezni, pedig ezeket kedvező feltételek mellett vásárolják meg. A gazdák azért tudják a vírus és szérum termelésének folytonosságát biztosítani, hogy még a pestisben át nem esett, nem ojtott süldőiket megvételre felajánlják, illetve előre lekötik az ojtóanyagtermelő intézeteknek. A cikk megvitatja a gazdák közönségét arról, hogy a földművelésügyi kormányzat a sertéspestis elleni eredményes védekezéshez nélkülözhetetlen szérum

termelése érdekében minden lehető intézkedést megtett, de elegendő szérum csak úgy állhat rendelkezésre, ha ennek a termeléséhez a gazdák a megfelelő számú süldőt rendelkezésre bocsátják. A sertéspestis elleni szérum kiszolgáltatása terén fennálló korlátozás az eredményes védekezést nem akadályozza meg, mert a megbetegedés, sőt fertőződéssel veszélye, vagy gyanúja esetén is hatósági állatorvosi igazolás esetén a gazdák megkapják a szérumot, viszont meg kell akadályozni azt, hogy a szérumból esetleg áruhámozást végezzenek egyesek, akiknek jelenleg nincs is eszközügük ojtóanyagra. A jövőben először azok a gazdák fognak szérumot kapni, akik annak termelését lehetővé teszik. A cikk nyomtatékoan hangsúlyozza, hogy a szérumtermelés támogatásával a gazdák nem az ojtóanyagtermelő intézeteknek tesznek szolgálatot, hanem az országnak és amellet saját maguknak is.

Nem háríthatja át az iparos korábban vállalt munkáknál a magasabb munkabéreket

A közellátási hivatal elvi jelentőségű döntése

Az általános árendezés során az ipar területén felmerülhetnek olyan elvi jelentőségű kérdések, amelyek az illetékes hivatalos tényezők részéről különleges elbírálást igényelhetnek. Ilyen például az a kérdés, hogy az árakat szabályozó rendelet megjelenése előtt kötött szállítási megállapodások, illetve szerződések teljesítése alkalmából a vállalkozó iparosnak joga van-e a magasabb árakat számítani?

A kérdésre adandó felelet a gyakorlatban tulajdonképpen már eléggé kialakult. A viták elkerülése céljából mégis szükségesnek látszik, hogy a közellátási minisztérium árhivatala elvi jelentőségű határozatáról tájé-

koztassák az érdekelteket. Eszerint a rendelet életbeléptetése előtt kötött szállítási szerződéseknél és megállapodásoknál csak abban az esetben vehető figyelembe az időközi

munkabéremelkedés ha a szerződések, illetve megállapodások ezt előre, még a rendelet megjelenése előtt helybenhagyták. Olyan szállítási szerződések és megállapodások tehát, melyek ebben a vonatkozásban előre nem intézkedtek a magasabb munkabérekről, a régi alapon kalkulált munkabérek alapján teljesítendőek. Világos tehát, hogy

az iparos a korábban kötött megállapodást tartozik teljesíteni még abban az esetben is, ha annak teljesítése most már ránézve hátránnyal, vagy ráfizetéssel járna. Ajánlatos tehát a megállapodás megkötésénél, illetve a munka elvállalása alkalmából a megrendelővel olyan megállapodást kötni, hogy a szállítás előtt esetleg bekövetkező munkabér-, vagy anyagár emelkedés differenciáinak áthárítását a megrendelő magára vállalja.

Dühös ellenségünk

Nem olyan nagy ritkaság, hogy külön foglalkozni kellene vele, de az ellenségek alábbi disz példányra mégis megéri a reá pazarolt néhány sort. Ugy történt a dolog, hogy valaki szótvetette nála lapunk hiányát.

— Jó magyar embernek, becsületes kereszténynek vallja magát, — mondták neki — miért nem járátja hát a lapot?

Emberünk adhatott volna egészen semleges és közömbös kitérő választ is. E helyett azonban dühös kirohannással árulta el magát. Bebizonyította, hogy elkeveredett ellenségünk.

Mondom, nem ritkaság ez manapság. Az igazság és az elvűhöz útján gyakran találkozunk ilyenekkel. De újabb ellenségünk személye egy kissé gondolkozóba ejtett bennünket. Mivel érdemeltük ki nála az ellenségnek járó megtiszteltetést? Soha meg nem bántottuk. Soha útjait nem kereszteltük. Soha számításait keresztül nem húztuk. Házát, vagyonát, állását nem irigyeltük. Halálát dús örökség reményében nem lestük kaján pillantásokkal... Azaz hogy mégis. Most jut eszembe, hogy néhányszor belehasogattunk behájasodott szívébe. Többször írtunk ugyanis arról, hogy önző gazdagok milyen lelkiismeretlenül mennek el a nemzet áldozati oltárát mellett, vagy legjobb esetben fillérekkel akarják megváltani kötelességeiket. Írtunk arról is, hogy különösen a gyermektelen pénzszerzők szívtelenek, hogy mindig az éhhaláltól félnek és mindenkit gyűlölnék, aki ezeket tudja...

Lehet, hogy ezek között talált olyan mit, amiért nagyon megharagudott reánk. Ebben az esetben szívesen vállaljuk az ellenségeskedést. Nem tehetünk róla, de nem is változtatunk rajta.

(Tovis.)

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák; minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

RÁDIÓ

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 16.

Budapest I.

- 6.00 Úzen az otthon.
6.25 Ebresztő, Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Budapest honvéd őrszolgálati zenekara.
10.15 Kamarazene.
11.40 Marton Lili előadása.
12.10 Roosz Emil szalonegyüttese.
13.30 Honvédeink üzennek.
14.00 A Rádiózenekar műsorából.
15.00 Tánczenekar.
15.30 Korbuly Domokos előadása.
17.00 Közéleti előadás.
17.15 Tiszán innen. Tiszán túl.
19.00 Elfeljött magyar zeneművek.
19.45 Rólad álmodtam Erdély.
20.15 Magyar tánczene.
21.00 Főja Géza irodalmi portréja.
21.20 Kóczé Antal cigányzenekara.
22.10 Szórakoztató muzika

Budapest II.

- 16.15 Énekkari művek.
19.45 A rádió hangversenydobogóján.

KEDD, AUGUSZTUS 17.

Budapest I.

- 6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő, Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Zenekari művek.
11.15 Csighy Ella énekel.
11.40 Divatútdóztítás.
12.10 Országos Postászenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Folyamerők fúvózenekara.
15.00 Rádiózenekar.
15.30 Gyermekdelután.
17.00 Farkas József cigányzenekara.
17.30 Gróf Dessewffy Gyula előadása.
17.45 Dohnányi: Szimfonikus percek.
18.00 Német halgatóinknak.
18.20 Elet a Dunán. Közvetítés.
19.00 Igy ünnepe az ezeréves Magyarország. Anno 1896.
21.00 Ráth-Végh István elbeszélése.
21.20 Slocsányi György zongorázik.
22.10 Hinczy László tánczenekara.
22.45 Nagy mesterek — örök művek.

Budapest II.

- 16.15 Tánczene.
19.00 Mezőgazdasági félóra.
19.30 Manon Lseaut. Dalmu.

SZERDA, AUGUSZTUS 18.

Budapest I.

- 6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő, Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
11.15 Hangszerszólók.
11.40 Bartók József elbeszélése.
12.10 Rádiózenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Orlay-tánczenekar.
15.00 A rádiózenekar műsorából.
15.30 Bálint Sándor dr. felolvasása.
17.00 Magyar nóták.
17.15 Weörös Sándor verseiből előad. Apáthy Imre.
18.00 Honvédműsor.
19.00 Közvetítés a Hargitáról.
20.45 Magyar operetttrészetek.
22.10 Ki mit szeret?

Budapest II.

- 16.15 Könyvü orgonamuzsika.
19.00 Zenélő térkép.
19.50 Szórakoztató zene.
20.40 Morvay Gyula elbeszélése

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 19.

Budapest I.

- 6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő, Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Folyamerők szalonzenekara.
11.15 Sallak Pál énekel.

Hirdessen a Magyar Lapokban

- 11.40 Szitnyai Jenő előadása.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Operetttrészetek.
15.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
15.20 Klamár Gyula előadása.
15.55 Monostory Margit előadása.
17.00 Gyöngyösbokrétások a fővárosban.
17.30 Rádiózenekar.
18.25 Péter és Pál. Vigjáték.
19.00 Conservatoire zenekar.
19.15 A Vitézi Rend Zrínyi csoportjának műsora.
19.45 Szedlay László cigányzenekara.
20.10 A Hungaria Park tarkaestjének közvetítése.
22.00 Hangképek a Szent István kupa döntő mérkőzéséről.
22.30 Táncoló ritmusok.

Budapest II.

- 16.15 Magyar nóták.
19.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 20.

Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat.
Utána hírek.
8.30 Szent István-napi körmenet a Várban.
Utána egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentmisét dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás pontifikálja. A szentbeszédet Schrotty Pál ferencrendi tartományfőnök mondja.
11.00 Az Operaházi Zenekar hangversenye.
12.30 Hadnagyavatás. Közvetítés.
12.50 Liszt: Magyar rohaminduló.
13.10 Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás rádiószózat.
13.20 Ünnepi hangok.
13.45 Hírek.
14.00 Magyar művészelemek.
15.00 Rádiózenekar.
17.00 Koréh Endre magyar dalokat énekel.
17.25 Deér József egyetemi tanár előadása.
17.45 Ének Szent István királyról.
18.10 Joó Tibor dr. előadása.
18.30 Berlini filharmonikusok.
19.00 István király népei.
20.00 Ünnepi magyar est.
21.00 Hangképek a Szent István-napi sporteseményekről.
21.30 Lengő lobogók alatt.
21.40 Hírek.
22.10 Magyar muzsika.

Budapest II.

- 16.25 Magyar mesék muzsikája.
17.00 Bóka László beszél a magyar nyelv rejtett szépségeiről.
17.20 Waldbauer-Kerpely vonónegyves.
18.10 Ligeti Lajos dr. előadása.
18.30 Wenner Géza játsszik a Zeneművészeti Főiskola orgonáján.
19.00 Dr. Zsirai Miklós előadása.
19.20 Végh Sándor hegdül.
19.40 Lehotay Árpád verseket mond

SZOMBAT, AUGUSZTUS 21.

Budapest I.

- 6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő, Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Országos Postászenekar.
11.15 Nagy Ilona mélyhegedűn játszik.
11.40 Páter György Ágoston előadása.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Légierők fúvózenekara.
15.00 Melles Béla zenekar.
15.00 Péchy Horváth Rezső előadása.
17.00 Gáspár Lajos cigányzenekara.
17.30 Fűsi József előadása.
17.50 Se szó se beszéd — muzsika!
19.00 Hangképek innen-onnan.
19.30 Amíg két szív eljut odáig.
20.15 Bónyi Adorján csevegése.
20.35 Magyar filmmuzsika.
22.10 Országú Tivadar hegedű.
22.35 Magyar nóták.

Budapest II.

- 16.15 Tánczene.
18.30 Mezőgazdasági félóra.
19.00 A Székesfővárosi zenekar hangversenye.

VASARNAP, AUGUSZTUS 22.

Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.55 Egyházi ének és szentbeszéd a Hősök-terén az Országos Gyártómunkás Szent István Nap alkalmából. Szentbeszédet mond dr. Serédi Jusztinián hercegprímás.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Fő-utcai görög katolikus amgyar plébániatemplomból. Szentbeszédet Puskás Lajos mond.
11.15 Unitárius istentisztelet. Igéj hird. Szent Iványi Sándor.
12.15 Levente-műsor.
12.55 Szórakoztató zene.
13.45 Hírek.
14.00 Művészelemek.

- 15.00 A Földművelésügyi Miniszterium rádióelőadás-sorozata.
15.45 Magyar nóták.
17.00 Falusi nótárius Pest-Buda.
18.10 Kétzongorás jazz-műsor.
18.25 Tamási Aron elbeszélése.
18.40 Borsodi bokréta.
19.00 Könyvü zene — könnyű percek.
21.20 Bura Sándor cigányzenekara.
21.40 Hírek.
22.15 Tánczene.
23.15 Magyar nóták.

Budapest II.

- 9.00 Hanglemezek.
12.15 Zongora-hegedű szonáta.
15.00 Budapest honvéd őrszolgálat.
16.25 Gécy Barnabás zenekara.
17.00 Bajazzók. Opera.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Butor, új modern francia dízháló eladó Varju-u. 41. Megtekinthető délután 2-3, este 8-9-ig. 554

Zongora, hárfa szerkezetű, teljesen új állapotban eladó. „Sürgős” jellegre. 553

Eladó egy fényképezőgép. Csáky-u. 67. ajtó 1. 552

Angora, Legkényesebb izlést kielégítő nyulaim, küllemre, szőrmehozamra, helyszüke miatt, néhány darab eladó. Dámjanich-u. 29. 551

Eladó egy hálószoba berendezés. — Komáromi-u. 30. 550

Egy pár lószerszám eladó. Ferenc-u. 16. szám. 548

Eladó 3 darab befelé nyíló ablak 180x110 cm. Attila-u. 31. 479

Teljesen új barna-drapp, csikos szalag-ridikül eladó. Cím a kiadóban.

Szőlőprést, boroshordókat vennék. Kálmán, Magyar-utca 11. 543

Zongorát ecélszerkezettel, rövid kereszturost, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 69

Női-biciklit megvételre keresek. Cimek ár megjelöléssel a kiadóba kérek.

Konyhai mérleget megvételre keresek. Ajánlatot ár megjelöléssel a kiadóba kérek. 67

Jóhangu cimbalom olcsón eladó. Cím a kiadóban. 65

Faj angora-nyulak eladók. Össi-telep Bajnok-utca 27. 51

Állást nyec

Perfekt gyors- és gépirónót, aki jól számol is, azonnalra keresek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 542

Megbízható mindenek szobalányt, esetleg bejárónót bizonyítvánnyal felveszek. Szaniszló-u. 6. 549

LAPKIHORDÓT keresünk **Erzsébetliget környékére, gyakorlottak előnyben. Jelentkezés a Magyar Lapok kiadóhivatalában.** 547

Állást kecs

Kártolást vállalom. Ghillányi-ut 66. szuterin. 546

Négy gimnáziumot végzett, kevés irodai gyakorlattal, urileány állást keres. Megkeresést a kiadóba kér. 71

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évj gyakorlattal vállalja. Varga. Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti u. 7. Telefon 14-21. 664

Brandisz magányozó iroda. nyomoz, megfigyel, informál. Nagyvárad, Hodossy-u. 30. 555

Könyvelést, üzleti könyveinek felfektetését, vezetését, felülvizsgálását, ügyvitel szervezését és felülvizsgálását szakértően és teljességgel intézi Tóth Gizella könyvelési irodája. Csengeti-utca 8. Telefon hívószám 29-28. 528

Örökbeadnám 11 hónapos kisfiamat, jó helyre, Gyimes-utca 9. Nilgesztelep. 557

Pénzestársat keresek, magányost, gazdálkodáshoz, Törkölymérőoldal, Pipa-utca 201. Bognár János. 556

Üzlethelyiséget jobb uton, berendezéssel, vagy üresen átvennék. „Üzlet” jellegre a kiadóba. 559

Találtak Szalmási H. Váradszőlő névre szóló pótkenyérjegyet. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. 62

Ingatlan

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 493

Eladó központban földszintes bérház, dr. Bozsodina, Pável-utca 19., közvetítők nélkül. 538

Tanyás birtok tizenkétholdas Körömsöd pusztán eladó, (24.000), **Uj** beköltözhető izléses kétszobás magánház Újvárosban (30.000), Nyár-utcában magánház (7000), Székelyhadosztály utcában magánház (8000), Török Ignác-utcában magánház (26.000), Tompa Mihály-utcában megkezdett ház stb. eladó. — **Kölcshörök** betáblázásra kaphatók. — **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. szám. 563

Szülő egyholdas terméssel. — **Gyümölcsös** város közelében, kétszobás vikend házzal eladó. **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 562

Belváros közelében sürgősen eladó 2x1 szobás beköltözhető ház, ára 18 ezer pengő. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 561

Eladó 42 holdas birtok, élő és holt felszereléssel, terméssel együtt. — 300 holdas birtok. — Több magánházak, bérházak. — Popovics iroda, Szent János-u. 6. Telefon: 1567. 560

Lakás

Háromszobás modern nagyvárad lakásomat elcserélném budapesti hasonlóval. Cím a kiadóban. 541

3 utcai szobás Schlauch térre nyíló összkonfortos földszinti olcsóberű lakásomat elcserélném négy-szobás összkonfortos lakással. Cimeket a kiadóba kérek. 544

Butorozott szoba, központban külön előszobával, különbejárattal kiadó. — Cím a kiadóhivatalban. 558

Keresek 2 szobás, konyhas lakást a nagyállomás közelében. Cimeket a kiadóba kérek. Ügynököt díjazok. 66

Elveszett

Elveszett arany karkötőóra Szent László-tértől a nagyállomásig. Beesületes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóba. 68

KIADÓTULAJDONOS:

SVENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő Felelős kiadó.
Dr. Paál Árpád **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda RT. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgópepen. Nagyvárad, Szilágyi József utca 5. szám.